

Semesterbeskrivelse

Efteråret 2014

Samfundsvidenskabeligt Fællessemester
Aalborg Universitet
1. september 2014

Forord

I denne *lille grønne semesterbeskrivelse* kan du læse om projektarbejde og kurser på Samfundsvidenskabeligt Fællessemester. Du kan se kravene til semestrets to projektrapporter. Du kan se, hvad du skal læse til den enkelte forelæsning, hvor meget tid, studiet forventer, at du bruger på de enkelte aktiviteter samt adskilligt andet.

Semesterbeskrivelsen skal ses i sammenhæng med *semesterplanen*, som angiver tid og sted for de enkelte aktiviteter.

Undervisningen på fællesmestret er tilrettelagt på grundlag af
*RAMMESTUDIEORDNING for første studieår på de samfundsvidenskabelige
bacheloruddannelser på Aalborg Universitet*,
hvori bestemmelser om mål, indhold og prøver er fastlagt.

Semesterplan, studieordning m.v. kan ses på vores webside:

<http://basis.samf.aau.dk/>

Vi anbefaler, at du orienterer dig på websiden, da der er links til mangt og meget, der kan blive relevant i løbet af din studietid, som ikke er medtaget i denne vejledning. Det kan være uddybende regler for normale aktiviteter, som afvikling af skriftlig eksamen, eller regler for, hvordan du er stillet i ekstreme situationer, såsom hvis du bliver taget i plagiat. Du kan også finde oplysninger om IT på AAU, hvor det f.eks. er beskrevet, hvordan du sætter din bærbare op til AAU's trådløse net.

På websiden er der link til **Moodle**. Moodle er vores intranet. Det opdateres løbende med slides til forelæsningsne og andre studierelevante oplysninger. Din AAU e-mail og tilhørende kode er brugernavn og adgangskode/password til Moodle. Det er dit eget ansvar løbende at følge med i opdateringerne på Moodle. Det, du har brug for at vide til dit studiums 1. semester, kan du finde der og i dette *lille grønne* hæfte. Rip, Rap og Rup har Grønspættebogen til at få svar på en mængde spørgsmål. Det har du ikke, men du har den lille grønne. Pas godt på den, for det er din grønspættebog her på Fællesmestret. Har du spørgsmål til studiet, så kig først i den lille grønne, og ellers på Moodle, inden du leder efter andre at spørge.

God læse- og studielyst!

På vegne af underviserne
Steen Ørndorf, semesterkoordinator
Henrik Find Fladkjær, fmd. for Uddannelsesnævnet/basisleder

Indholdsfortegnelse

Forord	1
Fællesmestret	5
Fællesmestrets undervisning.....	5
Oversigt over afleveringer i P2.....	6
Arbejdsindsats – hvad forventer studiet af dig?.....	6
Vejledning.....	7
Retningslinjer for vejledning.....	8
Samarbejdsvanskeligheder i projektgruppen.....	9
P1 og P2	10
Projektarbejdet.....	10
Krav til projektrapporter.....	12
Krav til P1 projektrapport.....	12
Krav til procesdelen af P1-rapporten.....	13
Krav til forside, omfang og aflevering af P1-rapporten.....	13
P1-projektseminar – mundtlig eksamen.....	13
P2 projektrapport.....	14
Krav til P2-rapporten.....	15
Krav til procesdelen af P2-rapporten.....	15
Krav til forside, omfang og aflevering af P1-rapporten.....	16
P2-eksamen.....	17
Eksamenstilmelding	17
Studieskift	17
Har du en funktionsnedsættelse?	18
Decentrale studievejledere	18
Litteratur	18
Kursusbeskrivelser	19
Det moderne Danmark – 1-24	19
<i>P1 tema om ulighed: Del 1-3</i>	23
Del 1: Lighed, ulighed og social sammenhængskraft.....	23
Del 2: Indkomstfordeling, ulighed og fattigdom.....	23
Del 3: Konsekvenser af social marginalisering og skabelsen af det aktive medborgerskab.....	24
<i>Klassiske og moderne samfundsteorier: Del 4-12</i>	25
Del 4: Den protestantiske etik og kapitalismens ånd.....	25
Del 5: Teorier om staten og det politiske system.....	25
Del 6: De klassiske økonomer og Karl Marx's kapitalismekritik.....	26
Del 7: Neoklassisk økonomisk teori.....	26
Del 8: Beslutningsprocesser i organisationer og politik.....	27
Del 9: Stat og marked: Med- eller modspillere?.....	27
Del 10: Keynes og moderne makroøkonomisk teori.....	27
Del 11: Fra Marx til ordoliberalisme: Socialdemokratismen gennem 150 år.....	28
Del 12: Aktør-struktur-diskussionen i den moderne samfundsvidenskab.....	28
Det moderne Danmarks gennembrud: Del 13-15.....	30
Del 13: Danmarks vej til småstat: Grundlæggelsen af det moderne Danmark og danskernes nationale identitet.....	30
Del 14: Velfærdsstatens grundlæggelse og forankring.....	30

Del 15: Septemberforliget og arbejdsløshedsforsikringsloven: De danske modeller grundlægges	30
<i>Velfærdsstatens udbygning efter 1945: Del 16-19</i>	32
Del 16: Tre veje til velfærdsstaten: Vækst og velfærd	32
Del 17: Danmarks forhold til EU og den europæiske integrationsproces	32
Del 18: Krise i 1970'erne: Introduktion til neoliberalismen og monetarismen ...	33
Del 19: Jordskredsvalg og skabelsen af et nyt partipolitisk landskab	33
<i>Velfærd og demokrati under pres – oprud og nye skillelinjer: Del 20-24</i>	34
Del 20: Den danske arbejdsmarkedsmodel: velfærd, workfare og flexicurity ...	34
Del 21: Social kapital og sammenhængskraft på samfundsniveauet og i virksomhederne	34
Del 22: Varieties-of-capitalism: den private virksomhed som udgangspunktet for offentlig politik.....	35
Del 23: Fra velfærdsstat til konkurrencestat	35
Del 24: Årsager til og konsekvenser af den finansielle og økonomiske krise....	35
Projektstyring og projektledelse - Del 1 – 4	37
Problemorienteret metode 1-4	38
Del 1: Problemorientering og problemformuleringen	39
Del 2: Teoriens og begrebers rolle i projektet	39
Del 3: Empiri, metode og projektdesign	39
Del 4: Analyse og struktur i projektet.....	40
Praktisk Statistik - Del 1-5	41
Del 1: Introduktion til faget praktisk statistik	42
Del 2: Læs og forstå statistikken – én variabel	42
Del 3: Læs og forstå statistikken – to eller flere variable	42
Del 4: Teoretisk statistik	43
Del 5: Praktisk anvendelse i projektarbejdet.....	43
Tekstanalyse og kildehåndtering – del 1 – 5	44
Del 1: Introduktion til tekstanalyse	45
Del 2: Arbejde med forskellige teksttyper	45
Del 3: De retlige kilder	45
Del 4: Teksters anvendelse i projektet	46
Del 5: Kilder til ny viden! Hvordan finder I selv, hvad I skal bruge?	46
FF- klubben	47

Fællessemestret

Kernen i aktiviteterne på Samfundsvidenskabeligt Fællessemester er det problemorienterede projektarbejde er. Det skal forstås således, at alle aktiviteter i form af kurser (forelæsninger samt tilhørende øvelser og øvelsesopgaver) danner den ramme, som din gruppes projektarbejde skal udfylde og omsætte til en skriftlig rapport, der danner udgangspunkt for mundtlige projektpreter. Din gruppe har tilknyttet en vejleder, der hjælper dig og din gruppe med at udfylde rammen og dermed indfri de krav, der stilles til et projektarbejde.

Projektskrivningen foregår inden for en temaramme. Under semesteroverskriften ***Det moderne Danmark***, skriver din gruppe i **projektperiode 1 (P1)** indenfor temaet *Problemorienteret samfundsforståelse*, og i **projektperiode 2 (P2)** indenfor temaet *Det danske samfunds udvikling i et tværfagligt perspektiv*.

Temarammen i P1 indsnævres til et emne, som anses for velegnet at arbejde med, når du som ny studerende skal i gang med dit første projekt. I år er emnet *Ulighed*.

Fællessemestrets undervisning

Undervisningen kan groft set opdeles i den undervisning, der foregår i form af kurser, der er uddybende beskrevet sidst i dette hæfte og den undervisning din gruppes vejleder og kollegaer varetager i form af vejledning af dig og din gruppe.

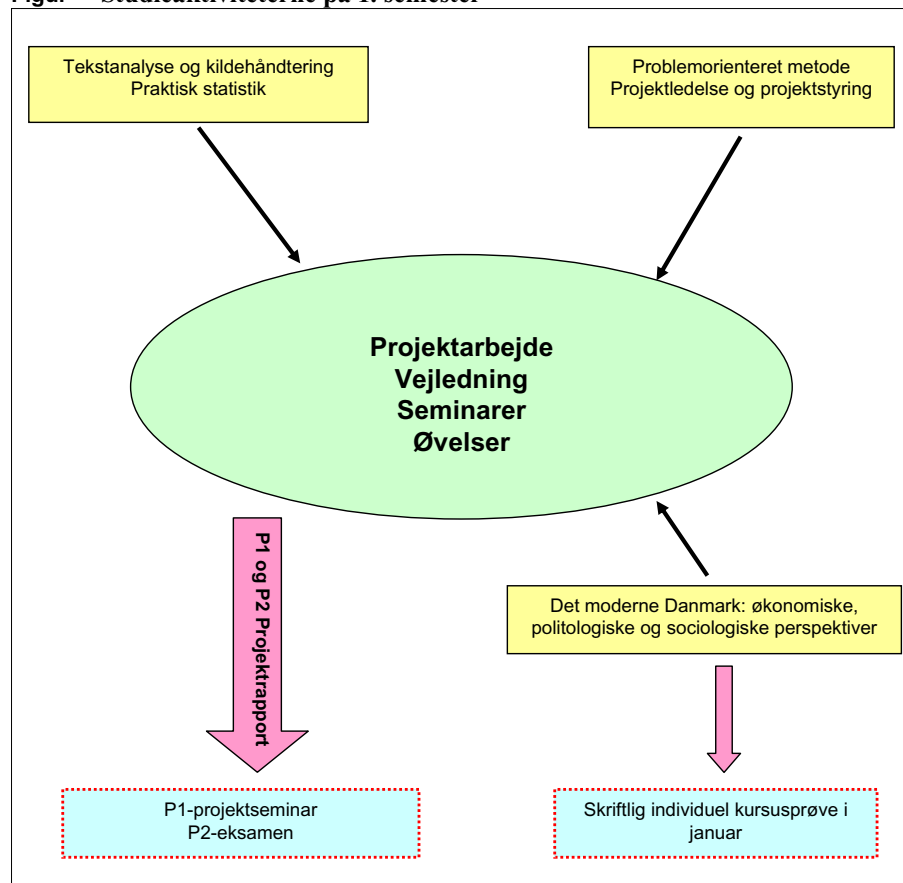
Kurserne kan igen opdeles i 3 typer, der på forskellig vis indgår i projektarbejdet:

Et kursus, der relaterer sig til semestrets tema og dermed kan inddrages og bruges som inspiration til arbejdet med din gruppes projektemne. Kurset hedder *Det moderne Danmark: økonomiske, politologiske og sociologiske*. I sagens natur hverken kan eller skal alt fra disse forelæsninger inddrages i projektarbejdet, da meningen med projektarbejdet er, at der arbejdes i dybden med udgangspunkt i et afgrænset emne. Kurset udgør grundlaget for en individuel skriftlig eksamen i januar måned.

Kurser, der relaterer sig til problemorienteret projektarbejde i grupper og dermed skal inddrages i din gruppes projektarbejde, så din gruppe kan indfri de krav, der stilles til problemorienteret projektarbejde og til udvikling af kompetencer i at indgå i en gruppe. Det drejer sig om kursus i Problemorienteret metode og kursus i Projektledelse og projektstyring. Disse 2 kurser indgår i grundlaget for P2- eksamen.

Kurser, der giver redskaber til projektskrivning inddrages i projektarbejdet i det omfang det er hensigtsmæssigt. Det drejer sig om de kursusgange der har *Tekstanalyse og kildehåndtering* og *Praktisk statistik* som overskrift. Disse kursusaktiviteter evalueres løbende i form af din gruppes arbejde med øvelser og opgaver, og indgår samtidigt i grundlaget for P2- eksamen.

Figur - Studieaktiviteterne på 1. semester

Kilde: Rammestudieordning for første studieår på de samfundsvidenskabelige bacheloruddannelser på AAU

Oversigt over afleveringer i P2

Aflevering foregår gruppevis. Afleveringstidspunkter fremgår af semesterplanen og eventuelle præciseringer udsendes løbende på **Moodle**.

- Statusseminarer – 2 i alt. Typisk et ultimo oktober og et ultimo november.
- Praktisk statistik – typisk aflevering i november.
- Tekstanalyse og kildehåndtering – typisk aflevering i oktober.
- Projekttrapport – aflevering lige før jul.

Arbejdsindsats – hvad forventer studiet af dig?

En universitetsuddannelse handler i høj grad om at lære at arbejde selvstændigt, hvilket indebærer, at indlæring af fagligt stof i høj grad er dit eget ansvar. Det handler om at forberede sig til den skemalagte undervisning og bearbejde den efterfølgende, og specielt på første semester også i høj grad om projektarbejdet, der ikke er skemalagt. I projektarbejdet skal din gruppe selv styre tidsforbruget og arbejdsmængden.

Et fuldtidsstudium udgør 30 European Credit Transfer System (ECTS) pr. semester. Omregnet til arbejdstimer giver det godt 27 timer pr. ECTS, svarende til 810 arbejdstimer pr. semester, ligesom andre fuldtidsstillinger i det danske samfund. Det forventes, at dit studie er fuldtidsarbejde 10 måneder om året. Juli og august tæller ikke med, så forventningen er, at du placerer erhvervsarbejde der.

I nedenstående tabel kan du se, hvordan semestret er sammensat i forhold til den tid en gennemsnitsstuderende, forventes at bruge på de forskellige aktiviteter. Det skal ikke læses som en idealmode, da du muligvis har lettere ved at lære nogle fag end andre, og derfor bruger mere tid på det, du har svært ved, og mindre tid på andet. Du skal heller ikke nødvendigvis læse alt lige grundigt, da din læsning bør indrettes efter, hvad formålet er, med det du skal læse. Tabellen er vejledende, men giver dog en realistisk oversigt over, hvor mange arbejdstimer det forventes, at du bruger på hhv. projektarbejde og kursusaktiviteter.

Tabel - Arbejdsomfang af P1, P2, kurser og projekter

	Undervisnings-ECTS	Eksamens-ECTS	Timer
P1 Problemorienteret samfundsforståelse	4 ECTS		108
P1 projektseminar	1 ECTS	1 ECTS	27
Det moderne Danmark	8 ECTS	8 ECTS	216
Problemorienteret metode	1 ECTS		27
Projektledelse og projektstyring	2 ECTS		54
Tekstanalyse og kildehåndtering	1 ECTS		27
Praktisk statistik	1 ECTS		27
P2 Det danske samfunds udvikling i et tværfagligt perspektiv	12 ECTS	21 ECTS	324
I alt	30 ECTS	30 ECTS	810

Kilde: Rammestudieordning for første studieår på de samfundsvidenskabelige bacheloruddannelser på AAU

Vejledning

Din gruppe vil ved semesterstart være tildelt en vejleder, der også er vejleder for flere andre grupper. En samling af 3 til 5 grupper med samme vejleder udgør en *klynge*. Klyngen er en administrativ enhed, hvilket betyder, at alle grupper i din klynge skal deltage i kurser på samme tidspunkt, samt deltage i diverse sociale arrangementer som en enhed. Når P2 starter er der mulighed for at danne nye grupper. Du vil sandsynligvis også få ny vejleder.

Vejledningen foregår som en vekselvirkning mellem møder mellem din gruppe og vejlederen (vejledermøder) og møder mellem klyngen og vejlederen (klyngemøder). Nogle klyngemøder har form af et statusseminar, hvor der stilles specifikke krav til, hvor langt I bør være nået med projektarbejdet, hvad der skal afleveres skriftligt, og hvad der skal være genstand for diskussion. Her deltager flere vejledere.

Ved vejledermøder er gruppen i dialog med egen vejleder. Ved aktiviteter for hele klyngen deltager du i diskussioner af egne og andre gruppers foreløbige resultater, samt spørgsmål af relevans for flere gruppers projektarbejde.

Retningslinjer for vejledning

Ligesom det er vigtigt at gruppe-medlemmerne indbyrdes har nogle klare spilleregler, er det også vigtigt, at gruppe og vejleder har en fælles forståelse af, hvad der kan forventes af vejlederen, og hvad der kan forventes af gruppen. Gruppearbejdet er principielt selvstyrende (vejlederen *kan* hjælpe med styringen, men *skal ikke*). Den overordnede styring af projektarbejdet består i, at I skal overholde nogle deadlines til statusseminarer i P2.

Vejlederen er *ikke* medlem af gruppen. Det er ikke din vejleders ansvar, hvis gruppen ikke når frem til en genial problemformulering, eller arbejdet går for langsomt fremad.

Nedenstående retningslinjer er ment som en hjælp, der kan medvirke til at forebygge misforståelser. Vejledere er forskellige, og mange udviser yderst stor velvilje – også udover nedenstående – hvis de skønner, at gruppen har behov for det, og fordi I er nye studerende.

I kan forvente, at vejlederen

- overholder aftaler.
- kan mødes med jer ved enten vejledermøder, klyngemøder eller statusseminarer gennemsnitligt en time om ugen.
- ved projektperiodens start aftaler med jer
 - Hvordan samarbejdet skal foregå.
 - Hvordan oplæg og dagsorden for vejledermøder skal afleveres.
 - Hvor lang tid før mødet, vejleder skal have oplæg.
 - Hvor hurtigt I kan forvente svar på en mail? og andet relevant for samarbejdet.
- læser jeres oplæg og kommenterer/diskuterer indhold med jer.
- når det skønnes nødvendigt, giver ideer til, hvordan I kommer videre. Herunder foreslår relevant litteratur.
- er fagligt kompetent og interesseret i jeres uddannelse.
- på jeres opfordring, hjælper med at løse samarbejdsproblemer i gruppen.
- kender fællessemestrets studieordning.
- forholder sig til de krav, der stilles til projektarbejdet og til projektperiodens læringsmål og vejleder jer i overensstemmelse dermed.

I kan ikke forvente, at vejlederen

- læser og kommenterer samme oplæg flere gange.
- fungerer som en ordbog eller et opslagsværk.
- retter jeres projekt for sproglige fejl (selv om denne påpeger sproglige mangler).
- inden aflevering bedømmer projektrapporten efter 7-trinsskalaen.
- står til rådighed efter projektets afleveringsfrist.
- kan svare på praktiske spørgsmål, som “hvordan søger man S.U” eller “hvordan sætter man sin bærbare op til universitetets net”. Står det ikke på websiden, så spørg din studiesekretær, der altid kan fortælle dig, hvor du skal henvende dig.

Vejlederen kan forvente, at gruppens medlemmer

- overholder aftaler.
- deltager aktivt både mundtligt og skriftligt.
- er bevidste om, at de selv er ansvarlige for projektrapportens endelige udformning.
- aflyser et planlagt møde, hvis det viser sig, at gruppen ikke har behov for mødet.
- har forberedt sig til vejledermøderne, herunder at alle i gruppen har læst de op-læg, som vejlederen skal forholde sig til.
- holder sig orienteret om fællessemestrets indhold, og selv har styr på eget skema.
- forholder sig aktivt til vejledningsprocessen, og så tydeligt som muligt fortæller vejleder, hvilke faglige og procesmæssige problemer de tumler med – ellers får vejleder svært ved at hjælpe gruppen.

Oplever gruppen et problem med vejlederen, så sig det til denne. Løser en samtale med vejleder ikke problemet kan gruppen henvende sig til storgruppekoordinatoren, som så vil hjælpe. Har man storgruppekoordinatoren som vejleder, henvender man sig i stedet til semesterkoordinatoren. Har man semesterkoordinatoren som vejleder, henvender man sig til formanden for Samfundsvidenskabelige Uddannelsesnævn.

Vær opmærksom på, at de fleste vejledere har mange andre opgaver, og derfor typisk vil være svære at få fat på udenfor aftalte mødetidspunkter. Derfor bør man aftale vejledermøder i god tid. Der er heller ingen garanti for hurtig respons på mail. Får din gruppe akut behov for hjælp, når vejleder ikke har tid, kan I henvende jer til en anden vejleder i storgruppen. Der vil ofte være en, der kan hjælpe. Tilsvarende kan jeres egen vejleder i enkelte tilfælde henvise til en anden, hvis denne bedre er i stand til at hjælpe jer, såsom valg af faglitteratur på et specialiseret område, hvor egen vejleder ikke er ekspert.

Samarbejdsvanskeligheder i projektgruppen

Her henvises til reglerne, som de er beskrevet i studieordningen: *Såfremt der opstår alvorlige samarbejdsvanskeligheder i en projektgruppe, er det op til basislederen, efter en skriftlig anmodning fra gruppen eller fra en/flere studerende ledsaget af en skriftlig udtalelse fra projektvejlederen, at vurdere, om der er grund til indgriben i form af deling af projektgruppen eller udelukkelse af studerende fra projektgruppen. Projektgrupperne opfordres til så tidligt som muligt i projektperioden at tage stilling til opståede samarbejdsvanskeligheder, således at opsplitting af gruppen tæt på afleveringsdatoen undgås.* (Fællessemestrets studieordning s. 4)

Det er formanden for Samfundsvidenskabeligt Uddannelsesnævn, der fungerer som basisleder. En del af dennes opgaver er uddelegeret til semesterkoordinatoren. Vil du henvende dig til basisleder om samarbejdsvanskeligheder i gruppen, skal du kontakte semesterkoordinator.

P1 og P2

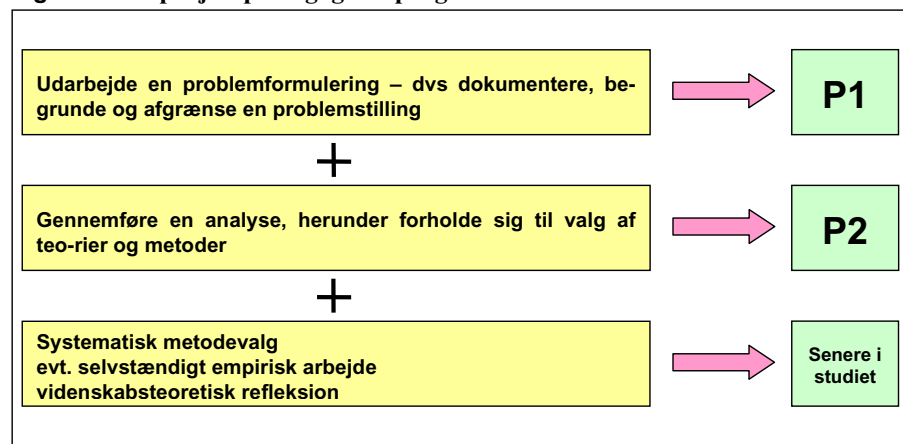
Fællesmestret giver en indføring i problemorientering. Det er en længerevarende pædagogisk proces, hvor du gradvist gennem flere projektperioder bliver i stand til at beherske flere og flere dele af det problemorienterede projektarbejde.

I P1, der varer fra 1. september til uge 40, fokuseres der i projektarbejdet på at lave en problemformulering. P1 har et omfang på 4 ECTS, svarende til 108 arbejdstimer til gruppearbejde, vejledermøder og individuel forberedelse.

I P2, der varer fra uge 40 til 31. januar udvides kravene betydeligt, således at gruppens valgte problemformulering også skal underkastes en analyse. For nogle af jer vil kravene, afhængig af den valgte studieretning, udvides i forårssemestret med hensyn til stringens og metodevalg, herunder inddragelse af videnskabsteori.

I løbet af fællesmestret får du lært at tænke problemorienteret, får tilegnet dig metodiske og praktiske færdigheder, får lært at anvende teori, samt får erfaring med at få arbejdet i en gruppe til at fungere. Således er du ideelt set rustet til at gennemføre et projektarbejde under større tidspres og med mindre vejledning på efterfølgende semestre.

Figur - Den projektpædagogiske progression

Projektarbejdet

I et projektarbejde kommer der løbende resultater. De skabes og formes i den kontinuerlige udveksling og bearbejdning af ideer, som sker mellem gruppens medlemmer, andre medstuderende og vejledere. De studerendes diskussioner af hinandens oplæg, gruppens arbejdsplaner og drøftelserne med vejlederen udvikler projektet. Det er i projektarbejdet meget vigtigt, at der hurtigt etableres samtaler om skriftlige oplæg, både gruppemedlemmer indbyrdes og mellem gruppe og vejleder. Talesprog

og skriftsprog har meget forskellige egenskaber. Tankens klarhed, eller mangel på samme, viser sig tydeligere i skriftsproget. Det er derfor, både den enkelte og gruppen skal prioritere skriftlige oplæg for mundtlige. Man får for det meste langt bedre vejledning på basis af skriftlige oplæg. Du skal udvikle dine evner både til at tale og skrive i et klart og velformuleret sprog, men langt hen ad vejen vurderes du på dine skriftlige evner. Du skal derfor skrive fra starten, for at opnå evnen til akademiske formuleringer. Enkelte kan dette allerede ved studiestart, men de fleste skal bruge hele første studieår på at opnå bare et rimeligt niveau. Mange har ved studiestart et ubehjælpsomt skriftsprog, som det kan tage flere år, og meget arbejde, at forbedre i tilstrækkeligt omfang. Skriv lige fra studiestart til kandidateksamen. Man kan kun blive god til at skrive ved at skrive, så skriv, skriv og skriv!

Et væsentligt aspekt ved projektarbejdet er, at du "lærer at tage ansvar for egen læring". Langt hovedparten af al jeres læring foregår uden, at en underviser er til stede. En forudsætning for at kunne tage ansvar for egen læring er, at projektgrupperne og den enkelte studerende udvikler bevidstheden om egne læreprocesser. Denne bevidsthed skal opøves og udvikles gennem projektgruppens tilbagevendende vurderinger af såvel eget projektarbejde som vurderinger af andres. Derfor er der i studieordningen formuleret krav om, at projektgruppen eksplicit forholder sig til de individuelle og gruppemæssige læreprocesser. Det handler om udvikling af dine *evner til indgå i gruppearbejde* - både som praktisk færdighed og som indsigt i gruppedynamiske fænomener.

Gruppens projektarbejde skal formidles i en *projektrapport*, der danner udgangspunkt for de mundtlige P1 og P2 prøver. Rapporten indeholder både resultaterne af arbejdet med en afgrænset problemstilling og en procesdel om, hvordan I har tilrettelagt samarbejdet i gruppen.

Et væsentligt formål med P1 er, at du opnår færdigheder i at *formulere, begrunde og afgrænse en problemstilling*. Problemformuleringen skal ses som *det styrende princip* i projektarbejdet. Der skal især fokuseres på tre aspekter:

1. At der inden for et selvvalgt emne/problemstilling er foretaget et bevidst valg af *problemformuleringstype*.
2. At der argumenteres for den valgte problemformulering på *et dokumenteret grundlag*.
3. At problemformuleringen er *afgrænset* og dermed til at undersøge.

I det problemorienterede studium kan det samme emne studeres ud fra forskellige tilgangsvinkler. Tilgangene kan føre til forskelligartede forståelser, resultater og konklusioner. Målet er, at I bliver i stand til bevidst at vælge mellem de forskellige typer af problemformuleringer og begrunde dette valg. Det er derfor vigtigt, at gruppen diskuterer mulige problemformuleringer under det valgte projektemne. Det er endvidere vigtigt, at I dokumenterer det valgte problems karakter og omfang. Endelig er det også vigtigt at afgrænse problemet, så det kan undersøges inden for en projektperiode. En række *Hv-spørgsmål* hjælper til dokumentation, afklaring og præcisering af problemformulering: *Hvad drejer sagen/problemet sig om? Hvilket omfang har det? Hvordan er det blevet opgjort? Hvordan har det udviklet sig over tid? Hvordan afgrænser det sig fra beslægtede fænomener?*

Krav til projektrapporter

Et projektarbejde skal indfri de læringsmæssige målsætninger, der er fastlagt i fællesmestrets studieordning. Som en retningsgivende hjælp har vi i det følgende yderligere uddybet læringsmålene for P1 og P2 til en *tjekliste*, der kan være en støtte i projektarbejdet.

Krav til P1 projektrapport

Ifølge studieordningen er det målet for P1, at den studerende efter periodens projektarbejde kan

- udarbejde en problemformulering – dvs. begrunde, dokumentere og afgrænse en problemstilling inden for projektperiodens tema.
- argumentere for den valgte problemformuleringstype.
- vurdere og håndtere den litteratur projektrapporten bygger på.
- udarbejde noteapparat og litteraturliste korrekt.
- redegøre for erfaringer med måden gruppen har samarbejdet på.

Rapportens opbygning i form af overskrifter og sammenhænge bestemmer gruppen selv. Nedenstående er derfor ikke en kagebog til rækkefølge og overskrifter, men en indholdsmæssig tjekliste. Rapporten bør typisk indeholde følgende:

- En kort redegørelse for emnet.
- En kritisk præsentation af hvad der tidligere er skrevet om emnet/problemstillingen empirisk og/eller teoretisk, eksempelvis i kursuslitteraturen.
- En præcis problemformulering, det vil sige en kort og klar formulering af rapportens hovedspørgsmål.
- Diskussion og definition af problemformuleringens centrale begreber.
- Overvejelser over forskellige typer af problemformuleringer, samt en argumentation og begrundelse for den valgte problemformulering.
- En diskussion af problemformuleringens relevans. Hvorfor den er interessant. Hvad det er for et problemt.
- Dokumentation af problemformuleringen, det vil sige en redegørelse for den viden/teori, der problematiseres, samt empirisk dokumentation for påstande om faktiske forhold. Den empiriske dokumentation kan være kvalitative data som tekst og billeder, eller kvantitative data som procenttal. Større mængder af sammenhængende, kvantificerbare data præsenteres i tabeller og/eller grafer.
- Argumentation for afgrænsninger, for valg og fravalg mht. tid, kontekst o. lign.
- Overvejelser om en (eller flere) fremgangsmåde(r), hvis gruppen skulle gennemføre en analyse/besvare rapportens hovedspørgsmål.
- Projektrapporten skal have en klar struktur og være formuleret i et sagligt og fagligt præcist sprog. Formelle krav til kildeangivelse og litteraturliste skal være opfyldt. Desuden skal formelle krav til præsentation af citater, tabeller og grafer være fulgt.

Krav til procesdelen af P1-rapporten

For at implementere kravene i P1 indeholder rapporten typisk redegørelse for og erfaringer med

- hvordan gruppen har organiseret projektarbejdet.
- hvordan gruppen har brugt vejlederen.
- hvilken betydning ovenstående har haft for projektarbejdet.
- hvad der har været godt og hvorfor, samt hvad, der kan forbedres.

Krav til forside, omfang og aflevering af P1-rapporten

P1-rapportens forside

Af *forsiden* skal det fremgå

- at det er en P1-rapport.
- rapportens titel.
- hvilken storgruppe, klynge og projektgruppe der har udarbejdet rapporten.
- navne på alle gruppens medlemmer.
- årstal og måned for aflevering.

P1-rapportens omfang

En opgaves eller en projektrapports *maksimalt omfang* er fastsat som normalsider. En normalside svarer til 2400 anslag (et bogstav, et tegn, et mellemrum udgør alle et anslag). Af studieordningen fremgår det, hvordan man definerer en normalside, og hvad der indgår i optællingen af en rapports sidetal.

For en projektgruppe må rapporten højst fylde 25 normalsider (heraf højst 5 sider til procesdelen).

For en individuel studerende, må den højst fylde 10 sider (heraf højst 2 sider til procesdelen).

P1-rapportens aflevering

P1-rapporten skal *afleveres* i

- 3 papireksemplarer til din studiesekretær, som samtidig registrerer, at rapporten er afleveret til tiden.
- 1 eksemplar på e-mail til hvert medlem i suppleringsgruppen. I skal desuden sende rapporten på e-mail til jeres vejleder og suppleringsvejleder.

P1-projektseminar – mundtlig eksamen

P1-projektseminar er en mundtlig gruppeeksamen, der afvikles med udgangspunkt i den afleverede P1-projektrapport. Til projektseminaret deltager gruppen, vejleder, suppleringsgruppe(r) og en supplerende vejleder. Der er afsat 45 minutter pr. gruppe. Deltagelse i projektseminaret forudsætter, at P1-projektrapporten er afleveret til seminarrets pædagogiske formål er, at gruppen og den enkelte studerende får en ide om, hvor godt de er lykkedes med deres første projektarbejde at få øvelse i at give og modtage kritik fra medstuderende, samt at indgå i en diskussion af eget projektarbejde med underviserne.

Forløbet af seminaret er typisk:

- Gruppen starter med at fremlægge sit forslag til dagsorden. Vejleder og suppleringsvejleder beslutter, om der skal ske ændringer i dagsordenen.
- Gruppen holder max. 10 minutters mundtlige oplæg. Alle deltagere *har* læst rapporten inden, derfor er det overflødigt blot at referere den. Udvælg i stedet centrale aspekter ved projektet, som det kan være interessant at diskutere yderligere.
- Suppleringsgruppen udleverer til seminaret en A4-side med skriftlige kommentarer til projektrapporten. Den vigtigste kritik fremlægges mundtligt, herunder skal der fokuseres på styrker og svagheder ift. kravene til P1.
- Projektrapporten, gruppeoplæg og suppleringsgruppekommentarer diskuteres.
- Vejleder og suppleringsvejleder kommenterer projektrapporten.

Selvom du går til gruppeeksamen, bedømmes du individuelt. Hver enkelt skal deltage aktivt. Din vejleder er ordstyrer, og fungerer som eksaminator. Beståelseskravet er jf. Studieordningen § 6: *P1-projektseminar bedømmes bestået/ikke bestået af eksaminator på baggrund af den enkelte studerendes aktive deltagelse.*

Husk tydelige *navneskilte*. Det er gruppens ansvar at opstille borde og sørge for stole. Projektor skal rekvireres, hvis I skal bruge en til jeres fremlæggelse (kontakt studiesekretæren). Det er gruppens eget ansvar, at medbragt teknisk udstyr fungerer.

P2 projektrapport

P2-projektet formuleres inden for periodens tema: *Det danske samfunds udvikling i et tværfagligt perspektiv* og med udgangspunkt i kursus i *Det moderne Danmark: økonomiske, politologiske og sociologiske perspektiver*. Din storgruppes vejledere vil desuden komme med forslag til projektemner inden gruppedannelsen, så du kan tænke lidt over, hvad du kunne ønske at fordybe dig i og finde sammen med andre, der har lignende faglige interesser. Projektrapporten *skal* inddrage flere fags begreber og/eller teorier, og tager typisk udgangspunkt i dele af pensum fra kursus i *Det moderne Danmark*. Der bør inddrages supplerende litteratur, som kan bidrage til dybden i analysen af projektrapportens problemformulering.

Ifølge studieordningen er det målet for P2, at den studerende kan

- redegøre for udvalgte træk ved det danske samfunds udvikling af relevans for det valgte projektemne.
- udarbejde en problemformulering – dvs. dokumentere, begrunde og afgrænse en problemstilling.
- gennemføre en analyse af den valgte problemformulering, herunder begrunde teori- og metodevalg.
- anvende perspektiver fra flere fag i analysen af den valgte problemformulering
- formidle resultatet af projektarbejdet i et klart og korrekt sprog, der overholder videnskabelige konventioner med hensyn til dokumentation i tekst (medregnet grafer og tabeller), litteraturliste og noteapparat.
- redegøre for gruppens læring og egen læring, herunder vurdere resultatet af gruppens brug af forskellige kommunikative - og styringsmæssige teknikker.
- Påpege styrker og svagheder ved den afleverede projektrapport, herunder komme med begrundede forslag til, hvordan eventuelle svagheder ved rapporten kvalitativt kan forbedres.

Krav til P2-rapporten

Rapportens opbygning i form af overskrifter og sammenhænge bestemmer gruppen selv. Nedenstående er derfor ikke en kogeboek til rækkefølge og overskrifter, men en indholdsmæssig tjekliste. Rapporten bør typisk indeholde følgende:

- En kort redegørelse for emnet, empirisk og/eller teoretisk.
- Hvad er der tidligere skrevet om emnet/problemstillingen, ud fra forskellige faglige - eller tværfaglige synsvinkler, blandt andet i kursusbiblioteket?
- En præcis problemformulering. Det vil sige en kort og klar formulering af projektets hovedspørgsmål.
- Definition og diskussion af problemformuleringens centrale begreber.
- Dokumentation af problemformuleringen. Der skal gøres rede for den viden/teori, der problematiseres, samt dokumentation for empiriske påstande. Kvantificerede data præsenteres i grafer og/eller tabeller.
- En diskussion af problemformuleringens relevans. Hvorfor er den interessant? Hvad er det for et problem?
- Argumentation for valg af metoder til empirisk dokumentation, og for fortolkning af den valgte empiri.
- Argumentation for afgrænsninger, for valg og fravalg mht. tid, rum o. lign.
- Redegørelse for og diskussion af projektmetoden, det vil sige fremgangsmåden til besvarelse af problemformuleringen. Hvordan skal analysen af problemformuleringen gribes an, og hvorfor netop på denne måde? Følgende skal indeholdes:
 - Argumentation for valg og fravalg af anvendte teorier i form af centrale begreber og forklaringer, for valg og fravalg af fagspecifikke metoder og teknikker.
 - Argumentation for valg og fravalg af empiri.
 - Argumentation for eventuel opstilling af underspørgsmål eller hypoteser.
- Projektrapporten udarbejdes på grundlag af eksisterende litteratur og empirisk materiale. Selvstændig indsamling af empiri (såsom egen spørgeskemaundersøgelse) indgår ikke i bedømmelseskriterierne for P2.
- I forbindelse med analysen er det et krav, at der sker en vurdering af den videnskabelige litteratur i relation til problemformuleringen. På hvilken måde er litteraturens problemstillinger, argumenter og resultater relevante? Er resultater dokumenterede? Er fortolkninger rimelige? Holder argumentationen?
- En konklusion, der giver svar på problemformuleringen, gerne suppleret med vurderinger af fordele og ulemper ved den valgte fremgangsmåde. Overvej f.eks. om I ville være nået til en anden konklusion, hvis I havde valgt en anden projektmetode.
- Projektrapporten skal have en klar struktur, og være formuleret i et sagligt og fagligt præcist sprog.
- Formelle krav til kildeangivelse og litteraturliste skal være opfyldt. Det gælder også præsentation af citater, tabeller, grafer og figurer.

Krav til procesdelen af P2-rapporten

For at implementere kravene i P2 bør procesdelen i rapporten indeholde højst 10 siders teoretisk og oplevelsesbaseret analyse, vurdering af gruppens og den enkeltes læring i arbejdet med projektledelse og projektstyring. I analysen *skal* der inddrages

relevant litteratur fra kursuspensum. Det forudsættes, at gruppens samarbejdsaftale er bilag i projektrapporten. Der kan tages udgangspunkt i nedenstående:

- 1) Hvordan har I organiseret projektgruppens læreprocesser? (*f.eks.: Gennem processtyrerfunktionen, refleksion- og dialog processer*).
 - a) Hvad er de bedste erfaringer?
 - b) Hvordan har I hver især bidraget til at samarbejdet lykkedes?
 - c) Hvilke vanskeligheder har I/du arbejdet med at overkomme?
- 2) Hvordan har projektgruppen udarbejdet og anvendt samarbejdsaftalen? (*f.eks.: Internt i gruppen, med vejleder, andre grupper*).
- 3) Hvordan har projektgruppen anvendt kommunikation og konflikthåndtering til ledelse og udvikling af samarbejdet?
 - a) Hvad har haft den bedste effekt på din og jeres kommunikation i gruppen?
 - b) Hvilke vanskeligheder har I/du arbejdet med at overkomme?
 - c) Hvordan har I arbejdet med konflikthåndtering i gruppen og med eventuel inddragelse af vejleder?

Krav til forside, omfang og aflevering af P1-rapporten

P2-rapportens forside

Af forsiden skal det fremgå

- at det er en P2-rapport.
- rapportens titel.
- hvilken storgruppe, klynge og projektgruppe, der har udarbejdet rapporten.
- navne på alle gruppens medlemmer.
- årstal og måned for aflevering.

P2-rapportens omfang

En opgaves eller en projektrapports *maksimal omfang* er fastsat som normalsider. En normalside svarer til 2400 anslag (et bogstav, et tegn, et mellemrum udgør alle et anslag).

Af studieordningen fremgår det, hvordan man definerer en normalside, og hvad der indgår i optællingen af en rapports sidetal.

For projektgrupper må P2-rapporten højst fylde 60 normalsider (medregnet noter, literaturliste, kildefortegnelse og [højst 10 sider til] procesdel). Forside, titelblad, indholdsfortegnelse samt bilag tæller ikke med i de 60 normalsider. (*Bilag vil typisk ikke være eksaminandens egen tekst, men præsentation/reproduktion af kildemateriale og indregnes ikke i sidetallet, men skal stå i rimeligt forhold til projektets omfang, ikke over 10 normalsider. Har gruppen flere bilag, skal det begrundes og godkendes af vejleder*).

For individuelle studerende må P2-rapporten højst fylde 25 sider (medregnet højst 4 til procesdelen).

P2-eksamen

P2-eksamen omfatter følgende aktiviteter: **P1: Problemorienteret samfundsforståelse, P2: Det danske samfunds udvikling i et tværfagligt perspektiv, Projektledelse og projektstyring, Praktisk statistik, Tekstanalyse og kildehåndtering, samt Problemorienteret metode.** (I alt 21 ECTS)

Om P2-eksamen indeholder studieordningen følgende bestemmelser:

P2-eksamen er en mundtlig gruppeprøve, der afvikles med udgangspunkt i P2-projektrapporten og et indledende oplæg fra projektgruppen. Projektrapporten indgår i bedømmelsen. Ved gruppeprøver skal den enkelte studerende bedømmes individuelt. Det er op til eksaminator og censor at sikre at eksaminationen tilrettelægges således at der foretages en individuel bedømmelse af den studerendes præstation. Der afsættes 20 minutter pr. gruppemedlem eksklusiv votering og pause, således at eksamen for en gruppe på 6 personer varer 2½ time inklusiv pause og votering. Bedømmelse efter 7-trins-skalaen. Intern censur.

Deltagelse forudsætter, at P2-projektrapporten er afleveret rettidigt.

Du får i løbet af semestret mere udførlig information om retningslinjerne for afvikling af P2-eksamen.

Eksamenstilmelding

På 1. studieår er du automatisk tilmeldt alle prøver, første gang de udbydes. Som førsteårsstuderende **skal** du deltage i prøverne, første gang de udbydes, og det er ikke muligt at framelde sig. Bliver du syg til eksamen eller er så uheldig at dumpe, kan du i samme semester gå til syge- og reeksamen. Sygdom skal dokumenteres ved indsendelse af lægeerklæring. Tilmelding til syge- og reeksamen skal ske ved henvendelse til Fakultetets eksamenskontor inden for bestemte tilmeldingsfrister. Eksamenskontoret kan, hvis usædvanlige forhold gør sig gældende, dispensere fra tilmeldingsfristen.

Studieskift

Hvis du i løbet af første semester fortryder dit valg af studie, kan du efter individuel ansøgning, og senest 14. januar, søge om at følge et alternativt 2. semester omfattet af rammestudieordningen. Forudsat at du opfylder adgangskravene til det pågældende studie, og der er ledige pladser, vil studieskift herefter effektueres, inden du starter på 3. semester. Endvidere skal du have bestået alle eksamener på første studieår. Du vil få yderligere information i løbet af efteråret om, hvordan du skal forholde dig, hvis du ønsker at skifte studieretning.

Har du en funktionsnedsættelse?

Det kan dreje sig om en psykisk lidelse, et fysisk handicap eller ordblindhed. Har du brug for hjælp kan du finde yderligere information på SU-kontorets hjemmeside, www.sukontor.aau.dk. Du kan også kontakte din decentrale studievejleder, der kan hjælpe dig med at finde ud af, hvilke muligheder der er.

Decentrale studievejledere

De decentrale studievejledere på Politik & Administration, Samfundsfag og It-ledelse
Fibigerstræde 3, lok. 68, 9220 Aalborg Ø
Telefon.: 9940 8045 e-mail: admsamf-studvejl@dps.aau.dk
Åbningstider: Se træffetider på webside: www.bricksite.com/studievejledning

Den decentrale studievejleder på HA/cand.merc.
Fibigerstræde 2, lokale 110, 9220 Aalborg Ø
Tlf.: 9940 8029 e-mail: ha-studievejlb@business.aau.dk
Åbent: Se webside: aabs.samf.aau.dk/studievejledningen/

Den decentrale studievejleder på Samfundsøkonomi
Fibigerstræde 2, lokale 110, 9220 Aalborg Ø
Telefon: 9940 8029 e-mail: oecon-studievejlb@business.aau.dk
Åbent: Se opslag ved rum 10a webside: <http://oecon.samf.aau.dk/studievejledning/>

Litteratur

Den litteratur, som forventes læst til det enkelte kursus, er nævnt under hver kursusgang. Det er pensum. Der kan være tale om

- sider/kapitler fra kursuspensum (bogpakken).
- artikler og andet samlet i kompendium.
- artikler og andet lagt på Moodle.
- artikler mv., som kan downloades fra nettet.

Offentligt tilgængelige databaser, som f.eks. Google Scholar, kan enhver benytte gratis. Det gælder ikke for databaser, der kræver abonnement, såsom Infomedia. Som studerende på Aalborg Universitet, har du adgang til en lang række af sådanne databaser, hvoraf mange er relevante for dit studie. Du skal benytte AUB's webside, www.aub.aau.dk/, for at få adgang til dem. Ved at benytte *jernadgang* kan du få adgang hjemmefra.

Kursusbeskrivelser

Det moderne Danmark: økonomiske, politologiske og sociologiske perspektiver – 1-24

Formål

Kursets formål er

- at introducere den studerende til centrale begreber, antagelser og debatter inden for økonomisk, politologisk og sociologisk teori, der kan bruges til at beskrive det moderne og det senmoderne samfund.
- at give den studerende en grundlæggende viden om den moderne danske velfærdsstats institutioner og deres funktioner i en historisk og nutidig kontekst.
- at give den studerende færdigheder i at se samfundsmæssige problemstillinger i et tværfagligt perspektiv.

Kursusbeskrivelse

Kurset er bygget op af 5 blokke og 24 forelæsninger. De første tre forelæsninger drejer sig om temaet lighed/ulighed og er afsat for den studerendes arbejde med P1-projektet.

Forelæsningerne 4 til 12 udgør kursets teoretiske blok. I disse forelæsninger gennemgås udvalgte teorier og teoretiske debatter indenfor samfundsvidenskaben (dvs. økonomien, politologien og sociologien).

De næste tre blokke handler om udviklingen af det moderne Danmark og det danske velfærdssamfund. Der sættes fokus på grundlæggelsen af de demokratiske, sociale og politiske institutioner i slutningen af 1800-tallet, deres konsolidering og udbygning i mellem- og efterkrigsårene, og endelig på deres udfordringer og reformering fra 1980'erne og frem til i dag. Centrale temaer er velfærdsstatens institutioner, solidaritet, virksomhedernes konkurrenceevne, modernitet, økonomisk politik, EU, vælgeradfærd og politiske skillelinjer. Udviklingen af det moderne Danmark beskrives empirisk og ses i lyset af de teorier, der er gennemgået i den teoretiske blok. Enkelte forelæsninger præsenterer nyere teoretiske positioner.

Omfang

Kurset har et omfang på 8 ECTS svarende til 216 arbejdstimer. 50 timers forelæsninger, 50 timers øvelser, 5 timers eksamen og 111 timers individuel forberedelse.

Undervisnings- og arbejdsformer

Lærerstyrede forelæsninger på store hold. Den studerende skal arbejde med et omfangsrigt pensum og selv gennem læsning, udarbejdelse af notater og brug af forelæsernes notater være i stand til at indfri kursets læringsmål. Som en hjælp til at indfri kursets læringsmål vil forelæsningerne blive fulgt op med mindre øvelsesopgaver.

Læringsmål

Det er målet, at den studerende med udgangspunkt i pensum og efter deltagelse i kurset kan

- redegøre for (beskrive, sammenfatte og sammenligne) udvalgte samfundsvidenskabelige teorier og begreber
- redegøre for (beskrive, sammenfatte og sammenligne) udvalgte institutioners funktioner og funktionsmåder i et historisk perspektiv
- identificere og argumentere for, hvilke samfundsvidenskabelige teorier og begreber, der kan anvendes til at belyse udvalgte problemstillinger
- anvende flere fags teorier og begreber i en diskussion af udvalgte problemstillinger.

Bedømmelseskriterier

Opfylder den studerende ovenstående læringsmål, gives karakteren 12.

Karakteren 02 gives, hvis den studerende kan

- gengive udvalgte teorier og begreber korrekt
- anvende begreber og teorier, men ikke nødvendigvis systematisk eller på en måde der altid er korrekt.
- Beskrive udvalgte institutioner i det danske velfærdssamfund og nogle af de fundamentale træk ved den måde institutionerne fungerer på.

Prøveform

5 timers individuel skriftlig prøve med egne hjælpemidler. Ingen netadgang. Egen PC og printer medbringes til prøven, hvis du ikke vil skrive i hånden.

Bedømmelse efter 7-trins-skalaen. Intern censur.

Litteratur

Albæk, E. (2009) "Policyanalyse" kapitel 57 i Kaspersen, L. B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*.

Andersen, John; Ejrnæs, Morten; Larsen, Jørgen Elm; Müller, Maja (2010) *Livet på de laveste sociale ydelser*. CASA.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (2013) *Fordeling og levevilkår*.

Bell, Stephen og Hindmoor, Andrew (2009) *Rethinking Governance: The Centrality of the State in Modern Society*. Cambridge University Press.

Blom-Hansen, J. og Daugbjerg, C. (2009) "Teorier om samspillet mellem stats og interesseorganisationer", kapitel 68 i Kaspersen, L.B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*.

Bruun, H. H. (2009): "Max Weber" s. 471-483 i Kaspersen, L. B. & Loftager, J. (red), *Klassisk og moderne politisk teori*.

Bredgaard, Thomas m.fl. (2011) *Dansk arbejdsmarkedspolitik*. Kbh.: DJØF.

Bredgaard, T. og Larsen, F. (red.) (2005) *Employment Policy from Different Angles*. Kbh.: DJØF

Breidahl, Karen Nielsen (forthcoming) *Indvandreres adgang til den universelle velfærdsstat – start-hjælpen som case*. Kbh.: Frydenlund.

Brochmann, G. og Hagelund, A (red.), *Velferdens grænser*. Oslo: Universitetsforlaget.

Bryld, C. (2004) *Den socialdemokratiske idéarv*. Roskilde Universitetsforlag.

Campbell, J.L. and Pedersen, O.K. (2006) "Danmarks institutionelle konkurrenceevne" s. 3–19 i *Økonomi & Politik*, vol. 79, nr. 1.

Danmarks Statistik (2012) *Levevilkår. Tema: Måling af fattigdom*.

Ekspertudvalg om fattigdom (2013) *En dansk fattigdomsgrænse – analyser og forslag til opgørelsesmetoder*.

Engberg-Pedersen, A. (2011) "Sociologi er en kampsport" s. 5 i Sektion:Bøger i *Weekendavisen*, 19. August.

Flora, P. og Heidenheimer, A. J. (red.), *The Development of Welfare States in Europe and America*. New Brunswick, NJ - London: Transaction Books.

Giddens, A. (1996) *Modernitet og selvidentitet*. Kbh.: Reitzel.

Green-Pedersen, Christoffer; Nørgaard, Asbjørn Sonne (2009) "Velfærdsteori" s. 1002-1017 i Kaspersen, L. B. og Loftager, Jørn (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*.

Hall, P. and Soskice, D. (2001) *Varieties of Capitalism*. New York: Oxford University Press.

Hansen, Mogens (red); Jespersen, Jesper; Brøns-Petersen, Otto (2011) *Krisens økonomi*. 2. udg., Kbh.: Gyldendal.

Harste, G. (2009) "Politisk systemteori" s. 855–872, kap. 46 i Kaspersen, L. B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*.

Hessel, N. (2014) "Solidarisk konkurrence" s. 1 i Sektion:Ideer i *Weekendavisen*, 24. januar.

Jacobsen, Dag Ingvar og Thorsvik, Jan (2002) *Hvordan organisationer fungerer? Indføring i organisation og ledelse*. Kbh.: Reitzel.

Jensen, Carsten (2011) *Velfærdsstaten: En introduktion*. Kbh.: Reitzel.

Jensen, P. H. (2007) "Grundlæggelse af det danske arbejdsløshedsforsikringsystem i komparativ belysning" s. 33–64 i Pedersen, J. H. og Huulgaard, A. (red.) *Arbejdsløshedsforsikringsloven 1907–2007: Udvikling og perspektiver*.

Jønsson, H. V. og Petersen, K. (2010) "Del 3: Den nationale velfærdsstat møder verden" s. 131-209 i Brochmann, G. og Hagelund, A (red.), *Velferdens grænser*.

Kaspersen, L.B. (1996) "Anthony Giddens", s. 397–412, kap. 24 i Andersen, H. og Kaspersen, L.B. (red.) *Klassisk og moderne samfundsteori*.

Kaspersen, L.B. og Loftager, J. (2009) (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*. Kbh.: Reitzel.

Kelstrup, M. m. fl. (2012) *Europa i forandring*. 2. udgave, Kbh.: Reitzel.

Knudsen, H. og Lind, J. (2012) "De danske modeller – Plus ça change, plus c'est la même chose?" s. 9–29 i *Tidsskrift for Arbejdsliv*, vol. 14, nr. 2.

Kühnle, Stein (1981) "The Growth of Social Insurance Programs in Scandinavia: Outside Influences and Internal Forces" s. 125-150, kap. 4 i Flora, P. og Heidenheimer, A. J. (red.), *The Development of Welfare States in Europe and America*.

Larsen, C.A. (2013) *The Rise and Fall of Social Cohesion*. NY: Oxford University Press.

Larsen, J. E. og Møller, I. H. (red.) (2004) *Socialpolitik*. Kbh.: Reitzel.

Larsen, Jørgen Elm; Møller, Iver Hornemann (2004) "Marginalisering som det største socialpolitiske problem. Aktivisering som et socialpolitisk svar" s. 15-33, kap. 1 i Larsen, J. E. og Møller, I. H. (red.), *Socialpolitik*.

Larsen, Ø. (1995) "Indledning af Øjvind Larsen" i Weber, Max, *Protestantismens etik og kapitalismens ånd*.

Lidegaard, Bo (2012) *En fortælling om Danmark i det 21. Århundrede*. Kbh.: Gyldendal.

Loftager, J. (2009) "Marx og socialismen" kap. 22 i Kaspersen, L.B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*.

Madsen, Per Kongshøj (2010) "The Danish Road to 'Flexicurity': Where are we? And how did we get there?" s. 269–289 i Bredgaard, T. og Larsen, F. (red.) (2005) *Employment Policy from Different Angles*.

Madsen, Per Kongshøj (2011) "Flexicurity i modvind – en analyse af den danske flexicurity-model under den økonomiske krise" i *Tidsskrift for Arbejdsliv*, nr. 4.

Madsen, Poul Thøis (2012) *Den danske Samfundsudvikling 1848-2012 og marxistisk, neoklassisk, keynesiansk, monetaristisk og nykeynesiansk teori*. Aalborg Universitetsforlag.

Madsen, Poul Thøis (2013) *Tilføjelser til og ændringer af jeres lærebog: "Den danske samfundsudvikling 1948-2012 og marxistisk, neoklassisk, keynesiansk, monetaristisk og nykeynesiansk teori"*. Mortensen, H. (2008) *Tid til forvandling – Venstres vej til magten*. Kbh.: Gyldendal.

Mortensen, H. (2014) "Blå sokker uden stjerner" s. 1 i *Weekendavisen*, 15. maj.

Mouritsen, P. (2009) "Politisk teori efter 1945" kap. 35 i Kaspersen, L. B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*.

Møller, Iver Hornemann (2011) "De fire socialreformer i moderne tid" s. 85-100 i Larsen, J. E. og Møller, I. H. (red.) *Socialpolitik*.

Nielsen, K.T. (2009) "Vælgeradfærdsteori" s. 1188–1206, kap. 67 i Kaspersen, L. B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*.

Olsen, T. V. (2009) "EU og politisk teori" kapitel 66 i Kaspersen, L.B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*.

Parsons, Wayne (1995). *Public policy: An Introduction to the Theory and Practice of Policy Analysis*. Aldershot. UK; Brookfield, Vt., US: Elgar.

Pedersen, J. H. og Huulgaard, A. (red.) *Arbejdsløshedsforsikringsloven 1907–2007: Udvikling og perspektiver*. Kbh.: Arbejdsdirektoratet.

Pedersen, O. K. (2011) *Konkurrencestaten*, Kbh.: Reitzel.

Prieur, A. og Sestoft, C. (red.) *Pierre Bourdieu: en introduction*. Kbh.: Reitzel.

Samfundsøkonomen nr. 5, 2010 (temanummer om fattigdom). DJØF.

Sestoft, C. (2006) "Pierre Bourdieu og hans værk" s. 9–22, kapitel 1 i Prieur, A. og Sestoft, C. (red.) *Pierre Bourdieu: en introduktion*.

Thomsen, J. P. Frølund (2009) "Moderne statsteorier" kapitel 54 i Kaspersen, L. B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*.

Torpe, Lars (2009) "Politisk kultur – fra *civic culture* til social kapital" kap. 58 i Kaspersen, L.B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*. Kbh.: Reitzel.

Torpe, L. (2013) *De stærke samfund: Social Kapital i Skandinavien*. København: Frydenlund.

Vind, J. (2014) "Vi burde være ordoliberalister" s. 3 i *Weekendavisen*, 23. juni.

Weber, Max, *Protestantismens etik og kapitalismens ånd*. Kbh.: Nansensgade Antikvariat.

Økonomi og indenrigsministeriet (2014): *Familiernes økonomi - fordeling, fattigdom og incitament er* (Regeringens fattigdomsredegørelse).

P1 tema om ulighed: Del 1-3

Del 1: Lighed, ulighed og social sammenhængskraft

v/Mads Peter Klindt

Formål og indhold

Denne lektion giver en introduktion til den samfundsvidenskabelige forskning omkring sammenhængen mellem lighed og social sammenhængskraft (*social cohesion*). Et centralt argument er, at stor ulighed i et samfund forstærker mistilliden på tværs af de forskellige samfundslag, hvilket fører til mindre sammenhængskraft. Men forskelle i indkomst og omfordeling kan ikke alene forklare hvorfor den sociale sammenhængskraft falder i USA og England, imens den stiger i Skandinavien. Middelklassens opfattelser af underklassen, der blandt andet formes gennem mediernes genivelser af underklassens livsformer, kan ifølge den nyeste forskning forklare en stor del af variationen mellem de engelsktalende og de skandinaviske lande.

Litteratur

Larsen, C.A. (2013) *The Rise and Fall of Social Cohesion*. NY: Oxford University Press, kapitel 4, s. 79–101 (Moodle).

Torpe, Lars (2009) "Politisk kultur – fra *civic culture* til social kapital" i Kaspersen, L.B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*. Kbh.: Reitzel, kap. 58.

Supplerende læsning

Larsen, C.A. (2013) *The Rise and Fall of Social Cohesion*. NY: Oxford. Resten af bogen.

Torpe, L. (2013) *De stærke samfund: Social Kapital i Skandinavien*. København: Frydenlund.

Del 2: Indkomstfordeling, ulighed og fattigdom

v/Per Kongshøj Madsen

Formål og indhold

Formålet med lektionen er, at I opnår en større viden om indkomstfordeling og fattigdom som fænomener. Indholdet vil med udgangspunkt i dagens tekster besvare spørgsmål som: 1) Hvad er indkomstfordeling og fattigdom (begreb)? 2) Hvordan kan indkomstfordeling og fattigdom måles (operationalisering)? 3) Hvor meget fattigdom er der i Danmark (deskription)? 4) Hvorfor er der fattigdom (teori)? 5) Hvordan analyserer fattigdomsforskere fattigdom i dag (review)? 6) Hvad kan der gøres for at bekæmpe fattigdom i Danmark (normativt)?

Litteratur

Ekspertudvalg om fattigdom (2013) *En dansk fattigdomsgrænse – analyser og forslag til opgørelsesmetoder*. Kbh.: Ekspertudvalg om fattigdom, kap. 2-3, s. 24-49. Elektronisk publikation på <http://sm.dk/filer/arbejdsomrader/tvaergaende-omrader/ekspertudvalg-om-fattigdom/udvalgets-rapport.pdf>.

Supplerende læsning

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (2013) *Fordeling og levevilkår*. Elektronisk publikation på http://www.ae.dk/files/dokumenter/publikation/ae_fl-13.pdf.

Økonomi og indenrigsministeriet (2014): *Familiernes økonomi - fordeling, fattigdom og incitament er* (Regeringens fattigdomsredegørelse). Elektronisk publikation på http://oim.dk/media/623533/Familiernes_Oekonomi_Fordeling_Fattigdom_og_Incitament.pdf

Samfundsøkonomen nr. 5, 2010 (temanummer om fattigdom). DJØF. Elektronisk udgave kan hentes via Google. Søg: samfundsøkonomen nr 5 2010.

Danmarks Statistik (2012): *Levevilkår. Tema: Måling af fattigdom*. Elektronisk publikation: Kan hentes på www.dst.dk/publ/LeveVilk.

Del 3: Konsekvenser af social marginalisering og skabelsen af det aktive medborgerskab

v/Karen Nielsen Breidahl

Formål og indhold

I denne lektion udfordres og udvides fattigdomsbegrebet. Begreberne "fattigdom" og "social marginalisering" er nært forbundne, men mens fattigdomsbegrebet knytter snævert an til noget økonomisk, så repræsenterer "social marginalisering" et bredere og mere flertydigt begreb. Efter en indføring og diskussion af disse begreber diskuteres konsekvenserne af fattigdom og marginalisering og vi kommer ind på forskellige strategier til afhjælpning heraf.

Litteratur

Breidahl, Karen N. (forthcoming). *Indvandreres adgang til den universelle velfærdsstat – start-hjælpen som case*. Kbh.: Frydenlund. (Moodle).
Larsen, Jørgen Elm & Møller, Iver Hornemann (2004) "Marginalisering som det største socialpolitiske problem. Aktivisering som et socialpolitisk svar" i Kapitel 1 i Larsen, J.E. og Møller, I.H. (red.), *Socialpolitik*. Kbh.: Reitzel, s. 15-33 (Moodle).

Supplerende læsning

Andersen, John; Ejrnæs, Morten; Larsen, Jørgen Elm og Müller, Maja (2010) *Livet på de laveste sociale ydelser*. CASA. Elektronisk publikation på http://www.casa-analyse.dk/files/rapporter-social-arbejdsmarked/2010/livet_paa_de_laveste_ydelser.pdf.

Klassiske og moderne samfundsteorier: Del 4-12

Del 4: Den protestantiske etik og kapitalismens ånd

v/Karen Nielsen Breidahl

Formål og indhold

Hvad har haft betydning for fremvæksten af den moderne kapitalisme og den særlige vestlige rationalitet, som har haft afgørende betydning for livsførelsen i Europa og USA? Ifølge den tyske sociolog Max Weber spillede religionen en afgørende rolle. Nærmere bestemt argumenterede han for, at protestantismen og den tilhørende kaldstanke, er af afgørende betydning for at forstå fremvæksten af den moderne kapitalisme og den særlige vestlige rationalitet. Et synspunkt han fremførte i det klassiske værk *Den protestantiske etik og kapitalismens ånd* fra 1904-1905. Et værk der stadig i dag har stor betydning og er genstand for stor debat. Formålet med lektionen er at introducere jer for de centrale synspunkter og den efterfølgende debat.

Litteratur

Larsen, Ø. (1995) "Indledning af Øjvind Larsen" i Weber, Max, *Protestantismens etik og kapitalismens ånd*, Kbh.: Nansensgade Antikvariat. (Moodle).

Supplerende læsning

Bruun, H. H. (2009): "Max Weber" i Kaspersen, L. B. & Loftager, J. (red), *Klassisk og moderne politisk teori*. Kbh.: Reitzel, s. 471-483.

Del 5: Teorier om staten og det politiske system

v/Mads Peter Klindt

Formål og indhold

Formålet med denne lektion er at introducere forskellige statsteorier og tilgange til forståelsen af det politiske systems dynamik, herunder forskellige definitioner af politik-begrebet. På den ene side står den amerikanske statsteori, der er inspireret af Webers forståelse af det moderne bureaukrati. Her ses staten som en selvstændig aktør bestående af politikere og embedsmænd med særskilte interesser, der er forskellige fra aktørerne i det omgivende samfund. Den britiske statsteori betoner i højere grad staten som en politisk kamplads, hvor samfundsaktørerne forsøget at sætte deres vilje igennem. Forståelsen af statens rolle har betydning for, hvordan vi kan anskue det politiske system og den måde den politiske proces drives frem på.

Litteratur

Albæk, E. (2009) "Policyanalyse" i Kaspersen, L. B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*, Kbh.: Reitzel, kapitel 57.
Blom-Hansen, J. og Daugbjerg, C. (2009) "Teorier om samspillet mellem stats og interesseorganisationer", kapitel 68 i Kaspersen, L.B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*, Kbh.: Reitzel.
Thomsen, J. P. Frølund (2009) "Moderne statsteorier" i Kaspersen, L. B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*. Kbh.: Reitzel, kapitel 54.

Supplerende læsning

Harste, G. (2009) "Politisk systemteori" i Kaspersen, L. B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*, Kbh.: Reitzel, kapitel 46, s. 855 - 872.
Mouritsen, P. (2009) "Politisk teori efter 1945" i Kaspersen, L. B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*, Kbh.: Reitzel, kapitel 35.

Del 6: De klassiske økonomer og Karl Marx's kapitalismekritik

v/Per Kongshøj Madsen

Formål og Indhold

Formålet med den første af de lektioner, der tager udgangspunkt i Madsen (2012), er at starte jeres proces med at anvende nogle grundlæggende økonomiske sammenhænge og begreber på danske forhold. Indholdet består af en introduktion til de klassiske økonomer (især Adam Smith og David Ricardo) og til Karl Marx's økonomiske teori, som er et opgør med klassikernes forsvar for den gryende kapitalisme. I hvilket omfang er Marx's økonomiske teorier stadig aktuelle? Nøglebegreberne er marked, fordelingskonflikt og krise.

Litteratur

Madsen, Poul Thøis (2012) *Den danske Samfundsudvikling 1848-2012 og marxistisk, neoklassisk, keynesiansk, monetaristisk og nykeynesiansk teori*. Aalborg Universitetsforlag. Læs:

Læsevejledning,

introduktion og kap. 1: s. 9-18, 19-28 (nærlæs mhp. arbejdsspørgsmålene markeret med * s. 20-21).

Madsen, Poul Thøis (2013) *Tilføjelser til og ændringer af jeres lærebog: "Den danske samfundsudvikling 1948-2012 og marxistisk, neoklassisk, keynesiansk, monetaristisk og nykeynesiansk teori"*.

Læs: "Tilføjelser til kapitel 1 om Marx", s. 1-4 (Moodle).

Supplerende læsning

Hansen, Mogens (red); Jespersen, Jesper; Brøns-Petersen, Otto (2011) *Krisens økonomi*. 2. udg., Kbh.: Gyldendal. For en introduktion til (ny)marxismen, se s. 17-18 og s. 41-48.

Del 7: Neoklassisk økonomisk teori

v/Per Kongshøj Madsen

Formål og Indhold

Formålet med lektion 6 og 8 er at introducere den grundlæggende uenighed i økonomisk teori mellem keynesianere, som betoner efterspørgsels betydning og det korte sigt, og neoklassikere, der lægger vægten på udbuddet og det lange sigt. Indholdet i del 6 er en introduktion i til den neoklassiske teori. I introduceres især til, hvordan neoklassikerne forestiller sig, at et marked med fuldkommen konkurrence fungerer. Hvilken rolle spiller neoklassisk økonomisk teori i dag? Nøgleord er *marked* og *incitament*.

Litteratur

Madsen, Poul Thøis (2012) *Den danske Samfundsudvikling 1848-2012 og marxistisk, neoklassisk, keynesiansk, monetaristisk og nykeynesiansk teori*. Aalborg Universitetsforlag, kapitel 2, s. 29-41 og Appendiks C, s. 107-08.

Madsen, Poul Thøis (2013) *Tilføjelser til og ændringer af jeres lærebog: "Den danske samfundsudvikling 1948-*

2012 og marxistisk, neoklassisk, keynesiansk, monetaristisk og nykeynesiansk teori".

Læs: "Tilføjelse til kapitel 2 om neoklassisk teori", s. 4-6 (Moodle).

Supplerende læsning

Hansen, Mogens (red); Jesper Jespersen; Otto Brøns-Petersen (2011) *Krisens økonomi*. 2. udg., Kbh.: Gyldendal. For en kort introduktion til liberalismen (neoklassisk teori/monetarisme), se s. 14-16. For en moderne tolkning af liberalismen (neo-klassisk teori/monetarisme), s. 60-68.

Del 8: Beslutningsprocesser i organisationer og politik

v/Karen Nielsen Breidahl

Formål og indhold

Beslutningsprocesser finder sted hele tiden på alle niveauer i samfundet og det er noget vi alle konfronteres med: Hos det enkelte individ, internt i familien, i organisationen, i virksomheden og når politikerne foretager beslutninger på vegne af befolkningen. Teorier om beslutningsprocesteorier omfatter derfor et bredt spektrum af fagdiscipliner. Denne lektion giver en introduktion til en række af de teorier, der i en årrække har stået centralt i analyser af organisatoriske og politiske beslutningsprocesser.

Litteratur

Jacobsen, Dag Ingvar og Thorsvik, Jan (2002) *Hvordan organisationer fungerer? Indføring i organisation og ledelse*. Kbh.: Reitzel, s. 295-329 (til selvkopiering).

Parsons, Wayne (1995). *Public policy: An Introduction to the Theory and Practice of Policy Analysis*. Aldershot, UK; Brookfield, Vt., US: Elgar, s. 245-248 (Moodle).

Del 9: Stat og marked: Med- eller modspillere?

v/Karen Nielsen Breidahl

Formål og indhold

Den traditionelle forståelse af politiske institutioner i det repræsentative demokrati og idealet om den parlamentariske styringskæde er blevet udfordret i de senere årtier. Det rejser bl.a. spørgsmålet om, hvorvidt staten stadig kan ses som det naturlige magtcentrum eller om vi er på vej mod en underminering af staten i en globaliseret verden? Endvidere er det blevet fremført, hvordan hierarkisk statslig styring er blevet udfordret af andre typer af styringsformer, herunder netværks- og markedsstyring. I den første del af lektionen introduceres I for disse overordnede udviklingstræk, mens den anden del af lektionen zoomer ind på markedsstyring i den offentlige sektor – "markedsliggørelse": Hvad er det for en styringsform, hvordan kommer markedslogikker til udtryk i den offentlige sektor og hvad er konsekvenserne?

Litteratur

Bell, Stephen og Hindmoor, Andrew (2009) *Rethinking Governance: The Centrality of the State in Modern Society*. Cambridge University Press, s. 115-135 (Moodle).

Del 10: Keynes og moderne makroøkonomisk teori

v/Per Kongshøj Madsen

Formål og indhold

Keynes udviklede sin teori som et opgør med den neoklassiske teori. Formålet med lektionen er, at I opnår en forståelse af, hvad det vil sige at lægge vægten på efterspørgslen, som Keynes gør. Herved kan I også spore keynesianske ideer i den aktuelle danske og internationale økonomiske debat. Indholdet består i en introduktion til de grundlæggende brikker i Keynes' teori, men overordnet set handler det især om at få styr på diskussionen om i hvilken udstrækning, at "markedet" i virkeligheden er selvregulerende, men også at etablere en forståelse af, hvordan stat og marked spiller

sammen i en blandingsøkonomi. Nye nøglebegreber er den samlede efterspørgsel, forventninger og usikkerhed.

Litteratur

Madsen, Poul Thøis (2012) *Den danske Samfundsudvikling 1848-2012 og marxistisk, neoklassisk, keynesiansk, monetaristisk og nykeynesiansk teori*. Aalborg Universitetsforlag, kapitel 3, s. 43-57.

Madsen, Poul Thøis (2013) *Tilføjelser til og ændringer af jeres lærebog: "Den danske samfundsudvikling 1948-2012 og marxistisk, neoklassisk, keynesiansk, monetaristisk og nykeynesiansk teori"*.

Læs: "Tilføjelser til kapitel 1 om Keynes", s. 6-10.

Supplerende læsning

Hansen, Mogens (red); Jesper Jespersen; Otto Brøns-Petersen (2011): *Krisens økonomi*. 2. udg. For en mere dyb introduktion til Keynes, s. 19-21 og 22-32.

Del 11: Fra Marx til ordoliberalisme: Socialdemokratismen gennem 150 år

v/Mads Peter Klindt

Formål og indhold

Formålet med denne lektion er at give de studerende et overblik socialdemokratismens udvikling i perioden fra 1880'erne og frem til i dag. Socialdemokratismen har rødder i marxismen men den læner sig i dag langt stærkere op ad en variant af liberalismen kaldet ordoliberalismen. Fælles for de teoretikere, der tilegnede sig marxismen efter Marx' død, var, at de var enige i Marx' kritik af kapitalismens grundforhold og klasseanalysen. Deres bud på hvorledes vejen mod det klasseløse socialistiske samfund skulle se ud var dog vidt forskellige, og det er i disse modsætninger kimen til splittelsen mellem kommunismen og socialdemokratismen, der fik voldsom politisk betydning i det 20. århundrede, fødes. Socialdemokratismen udvikles pragmatisk i efterkrigsårene og den abonnerer på forskellige økonomiske paradigmer alt efter hvilke makroøkonomiske udfordringer, der synes at præge de rige vestlige demokratier. Forelæsningen afsluttes med en diskussion af, hvori de aktuelle forskelle mellem socialdemokratismen og neoliberalismen ligger i dag.

Litteratur

Loftager, J. (2009) "Marx og socialismen" i Kaspersen, L.B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*. Kbh.: Reitzel, Kap. 22.

Vind, J. (2014) "Vi burde være ordoliberalister" i *Weekendavisen*, 23. juni, s. 3 (Moodle).

Supplerende læsning

Bryld, C. (2004) *Den socialdemokratiske idéarv*. Roskilde Universitetsforlag.

Del 12: Aktør-struktur-diskussionen i den moderne samfundsvidenskab

v/Mads Peter Klindt

Formål og indhold

Formålet med denne lektion er at introducere struktur-aktør-skismaet indenfor samfundsvidenskaben og nogle bud på hvorledes den moderne sociologi har håndteret dette skisma. Anthony Giddens og Pierre Bourdieu har leveret to af de vigtigste bidrag til at overskride dette skisma. Giddens, der er britisk, står bag en række markante sociologiske analyser af det moderne samfund og den individualitet, der præger det. Han har haft stor betydning for den politiske nytænkning, der prægede de socialdemokratiske partier i Nord- og Vesteuropa i 1990'erne. Pierre Bourdieu er på en måde

Giddens' franske modstykke, idet Bourdieu ligesom Giddens byggede bro mellem traditionelle videnskabsteoretiske positioner. Han anerkendte de strukturelle forholds betydning for det menneskelige handlerum men så grundlæggende individet som handlende aktør og dermed også individets handlinger som en forudsætning for strukturerne reproduktion. Forskellen mellem dem er, at Giddens i høj grad ser individet i det senmoderne samfund som frigjort fra det traditionelle samfunds normer og begrænsninger, imens Bourdieus værker har stærkt blik for de fortsatte begrænsninger for menneskelig handling, der er afstedkommet af det sociale og kulturelle miljø, vi er opvokset i. Vi gennemgår på lektionen Giddens' strukturteori og Bourdieus' nøglebegreber om felt, kapital og habitus.

Litteratur

Kaspersen, L.B. (1996) "Anthony Giddens", i kapitel 24 i Andersen, H. og Kaspersen, L.B. (red.) *Klassisk og moderne samfundsteori*, Kbh.: Reitzel, s. 397-412 (Moodle).

Sestoft, C. (2006) "Pierre Bourdieu og hans værk" i Prieur, A. og Sestoft, C. (red.) *Pierre Bourdieu: en introduktion*, Kbh.: Reitzel, kapitel 1, s. 9-22 (Moodle).

Engberg-Pedersen, A. (2011) "Sociologi er en kampsport" i *Weekendavisen*, 19. August, Sektion: Bøger, s. 5 (Moodle).

Supplerende læsning

Giddens, A. (1996) *Modernitet og selvidentitet*. Kbh.: Reitzel.

Det moderne Danmarks gennembrud: Del 13-15

Del 13: Danmarks vej til småstat: Grundlæggelsen af det moderne Danmark og danskernes nationale identitet

v/Karen Nielsen Breidahl

Det fremføres ofte, at det "lim" der binder det danske samfund sammen er en særegen national identitet – et folk med en fælles historie, kultur og identitet. En forestilling der bl.a. afspejler sig i den førte indvandrerpolitik og den politiske retorik. Men hvor kommer denne forestilling fra? En tese går på, at grundlæggelsen af den danske nationalstat og det moderne Danmark kan føres tilbage til nederlaget i 1864, hvor Danmark mistede en stor del af sit land til det daværende Tyske forbund og gik fra at være et gammelt imperium til en småstat. I denne lektion introduceres i for disse historiske udviklingstræk og deres (formodede) betydning for nutidens danske samfund.

Litteratur

Lidegaard, Bo (2012) *En fortælling om Danmark i det 21. Århundrede*. Kbh.: Gyldendal, s. 22-50 og s. 405-413.

Supplerende læsning

Jønsson, H. V. og Petersen, K. (2010) "Del 3: Den nationale velfærdsstat møder verden" i Brochmann, G. og Hagelund, A. (red.), *Velferdens grænser*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 131-209.

Del 14: Velfærdsstatens grundlæggelse og forankring

v/Karen Nielsen Breidahl

Formålet med denne lektion er, at give jer en indsigt i den danske velfærdsstats grundlæggelse. Hvad karakteriserer de centrale socialpolitiske reformer i perioden fra slutningen af 1800 tallet og frem til 2. verdenskrig og hvilke principper og overvejelser var med til at lægge grundstenen for den danske velfærdsstat? Derudover kommer vi ind på forskellige teoretiske perspektiver på velfærdsstatens grundlæggelse og opståen.

Litteratur

Møller, Iver Hornemann (2011) "De fire socialreformer i moderne tid" i Møller, I. H. og Larsen, J. E. (red.), *Socialpolitik*. Kbh.: Reitzel, s. 85-100 (Moodle).

Supplerende læsning

Kuhnle, Stein (1981) "The Growth of Social Insurance Programs in Scandinavia: Outside Influences and Internal Forces" i Flora, P. og Heidenheimer, A. J. (red.), *The Development of Welfare States in Europe and America*. New Brunswick, NJ - London: Transaction Books, kapitel 4, s. 125-150 (til selvkopiering).

Del 15: Septemberforliget og arbejdsløshedsforsikringsloven: De danske modeller grundlægges

v/Mads Peter Klindt

Formål og indhold

Den internationale forskning refererer ofte til en særlig "dansk arbejdsmarkedsmodel" og til den danske "flexicurity-model". Modellerne beskriver forskellige særtræk ved måden det danske arbejdsmarked er reguleret på. De er ikke identiske men har

flere overlap. Den danske model handler især om, at det er arbejdsmarkedets parter – og ikke politikerne – der regulerer forholdene på arbejdsmarkedet. Flexicurity-modellen handler om, at der er stor fleksibilitet på det danske arbejdsmarked, fordi det er let for arbejdsgiverne at hyre og fyre arbejdskraft. Men samtidig er der også en høj grad af økonomisk sikkerhed som følge af dagpengesystemets indretning. I denne lektion ser vi på, hvordan flere af institutionerne, der kendetegner de danske modeller, blev grundlagt i årene omkring forrige århundredskifte. Vi forfølger tesen om, at det var måden den danske fagbevægelse var organiseret på, der var udslagsgivende for vigtige dele af det institutionelle design. Efter lektionen skal de studerende kende indholdet i og forskellene på de to danske modeller og beskrive de afgørende forudsætninger for modellernes opståen.

Litteratur

Knudsen, H. og Lind, J. (2012) "De danske modeller – Plus ça change, plus c'est la même chose?" i *Tidsskrift for Arbejdsliv*, vol. 14, nr. 2, s. 9–29. Elektronisk publication på http://www.nyt-om-arbejdsliv.dk/images/pdf/2012/nr2/tfa2_2012_009_030.pdf

Jensen, P. H. (2007) "Grundlæggelse af det danske arbejdsløshedsforsikringsystem i komparativ belysning" i Pedersen, J.H. og Huulgaard, A. (red.) *Arbejdsløshedsforsikringsloven 1907–2007: Udvikling og perspektiver*, Kbh.: Arbejdsdirektoratet, s. 33–64 (Moodle).

Lidegaard, B. (2011) *En fortælling om Danmark i det 20. århundrede*. Kbh.: Gyldendal, kapitel 3.

Supplerende læsning

Madsen, P. K. (2010) "The Danish Road to 'Flexicurity': Where are we? And how did we get there?" i Bredgaard, T. og Larsen, F. (red.) (2005) *Employment Policy from Different Angles*. Kbh.: DJØF, s. 269–289.

Velfærdsstatens udbygning efter 1945: Del 16-19

Del 16: Tre veje til velfærdsstaten: Vækst og velfærd

v/Karen Nielsen Breidahl

Formål og indhold

Efter 1945 opbygges den moderne velfærdsstat. 1890'ernes og mellemkrigstidens socialpolitik udbyggedes kraftigt og gennemgik en række kvalitative forandringer under den økonomiske højkonjunktur i 1960'erne. Forelæsningsen præsenterer forskellige teoretiske indfaldsvinkler på udviklingen af en universel velfærdsstat. Derudover diskuteres velfærdsstatens udviklingstræk siden 2. verdenskrig og frem til i dag i et teoretisk komparativt perspektiv.

Litteratur

Lidegaard, Bo (2012) *En fortælling om Danmark i det 21. Århundrede*. Kbh.: Gyldendal, s. 219-232, 260-267.

Jensen, Carsten (2011) *Velfærdsstaten: En introduktion*. Kbh.: Reitzel, s. 28-39 (Moodle).

Green-Pedersen, Christoffer; Nørgaard, Asbjørn Sonne (2009) "Velfærdsteori" i Kaspersen, L. B. og Loftager, Jørn (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*, Kbh.: Reitzel, s. 1002-1017.

Del 17: Danmarks forhold til EU og den europæiske integrationsproces

v/Mads Peter Klindt

Formål og indhold

Formålet med denne lektion er at gennemgå Danmarks Europapolitik i efterkrigstiden samt at præsentere en række teorier til forståelsen af den europæiske integrationsproces. Det danske forhold til EU er ambivalent. På den ene side har dansk Europapolitik stadig et "småstatsagtigt" præg, på den anden side er Danmark i flere henseender gået sine egne veje i forhold til resten af Europa. Siden et massivt flertal stemte Danmark ind i EF i 1972 er befolkningen blevet gradvist mere EU-skeptisk. Danskerne stemte nej til Maastricht-traktaten i 1992 igen nej til ophævelsen af EURO-forbeholdet i år 2000. Seneste eksempel på den danske EU-skepsis er Morten Messerschmidts valgsejr ved Europaparlamentsvalget i 2014. Den øgede EU-skepsis i befolkningen har dog ikke afholdt Danmark fra at blive stadig mere integreret i EU. Senest har Danmark tiltrådt den nye såkaldte finanspagt, der lægger bånd på landenes offentlige budgetter og indfører strammere finanspolitisk kontrol.

Litteratur

Lidegaard, Bo (2012) *En fortælling om Danmark i det 21. Århundrede*. Kbh.: Gyldendal, s. 319-325, 374-383, 389-395.

Olsen, T.V. (2009) "EU og politisk teori" i Kaspersen, L.B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*. Kbh.: Reitzel, kapitel 66.

Mortensen, H. (2014) "Blå sokker uden stjerner" i *Weekendavisen*, 15. maj (Moodle).

Supplerende læsning

Kelstrup, M. m. fl. (2012) *Europa i forandring*. 2. udgave, Kbh.: Reitzel,

Del 18: Krise i 1970'erne: Introduktion til neoliberalismen og monetarismen

v/Per Kongshøj Madsen

Formål og indhold

Formålet er, at I får en forståelse for de vigtigste argumenter imod regulering af markedet og for at lade markedet råde (mere) frit. Gennem eksempler er ideen også at styrke jeres evne til at få øje på disse argumenters funktion i en dansk sammenhæng. Indholdet består i en introduktion til endnu et udbudsorienteret tankesæt – monetarisme/neoliberalisme, hvorved der også sker en repetition af dele af det neoklassiske tankesæt. Nye centrale nøglebegreber er inflation, pengemængde og stabilitet.

Litteratur

Madsen, Poul Thøis (2012) *Den danske Samfundsudvikling 1848-2012 og marxistisk, neoklassisk, keynesiansk, monetaristisk og nykeynesiansk teori*. Aalborg Universitetsforlag, Kapitel 4 s. 59-68.

Madsen, Poul Thøis (2013) *Tilføjelser til og ændringer af jeres lærebog: "Den danske samfundsudvikling 1948-2012 og marxistisk, neoklassisk, keynesiansk, monetaristisk og nykeynesiansk teori"*.

Læs: "Tilføjelser til kapitel 1 om monetarisme", s. 10-12.

Supplerende læsning

Hansen, Mogens (red); Jesper Jespersen; Otto Brøns-Petersen (2011): *Krisens økonomi*. 2. udg., Kbh.: Gyldendal. For en kort introduktion til liberalismen (neoklassisk teori/monetarisme), se s. 14-16. For en moderne tolkning af liberalismen (neoklassisk teori/monetarisme), s. 60-68.

Del 19: Jordskredsvalg og skabelsen af et nyt partipolitisk landskab

v/Mads Peter Klindt

Formål og Indhold

En af de vigtigste politiske begivenheder i 1970'erne var folketingsvalget i 1973, der på grund af store vælgerforskydninger blev døbt jordskredsvalget. Alle de gamle magtbærende partier gik tilbage, imens en række nye enkeltsagsorienterede partier og protestpartier kom på tinge. Jordskredsvalget varslede, at den traditionelle klasseorienterede vælger var på vej væk og lagde dermed også grunden for nye former for politikudvikling og moderne politisk kommunikation. I denne lektion gives et historisk rids over det partipolitiske landskab siden begyndelsen af 1970'erne og der gives en introduktion til teorier om vælgeradfærd og politisk kommunikation. Vi kaster også lys på hvordan Venstre omkring årtusindskiftet lykkedes med at overtage positionen som Danmark største parti fra socialdemokraterne, og på den nuværende SR-regerings vælgerkrise. Vi søger svar på spørgsmålene i vælgeradfærdsteorien.

Litteratur

Lidegaard, B. (2011) *En fortælling om Danmark i det 20. århundrede*. Kbh.: Gyldendal, s. 326-331.

Nielsen, K.T. (2009) "Vælgeradfærdsteori" i Kaspersen, L. B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*. Kbh.: Reitzel, kapitel 67, s. 1188-1206.

Supplerende læsning

Mortensen, H. (2008) *Tid til forvandling – Venstres vej til magten*. Kbh.: Gyldendal.

Velfærd og demokrati under pres – opbrud og nye skillelinjer: Del 20-24

Del 20: Den danske arbejdsmarkedsmodel: velfærd, workfare og flexicurity

v/Per Kongshøj Madsen

Vi befinder os midt i en ny forandringsproces for velfærdsstaten. »Forsørgelseslinjen« er afløst af »aktiveringslinjen«, og samspillet mellem arbejdsmarkedet og velfærdsstat er under transformation. Med "flexicurity" som omdrejningspunkt analyseres den danske arbejdsmarkedsmodel, som det seneste tiår har høstet stor international opmærksomhed. Hvordan adskiller den danske model sig fra det øvrige Europa? Hvordan klarer modellen sig i krisetider? Er de grundlæggende træk ved modellen under forandring?

Litteratur

Bredgaard, Thomas m.fl. (2011) *Dansk arbejdsmarkedspolitik*. Kbh.: DJØF, Kapitel 2 ("Flexicurity og det danske arbejdsmarked"), s. 29-48.
Lidegaard, B. (2011) *En fortælling om Danmark i det 20. århundrede*, Kbh.: Gyldendal, s. 396-405.

Supplerende læsning

Madsen, Per Kongshøj (2011) "Flexicurity i modvind – en analyse af den danske flexicurity-model under den økonomiske krise" i *Tidsskrift for Arbejdsliv*, nr. 4. Elektronisk publikation på http://www.nyt-om-arbejdsliv.dk/images/pdf/2011/nr4/tfa4_2011_008_021.pdf

Del 21: Social kapital og sammenhængskraft på samfundsniveauet og i virksomhederne

v/Karen Nielsen Breidahl

Formål og indhold

Social kapital - en samlet betegnelse for tilstedeværelsen af social tillid, netværk og gensidighedsnormer - er i de senere år kommet til at stå helt centralt i samfundsdiskursen og i mange virksomheder. På samfundsniveauet argumenteres der bl.a. for, at social kapital som et kollektivt gode er befordrerne og en vigtig forudsætning for et effektivt og demokratisk samfund samt for skabelsen og opretholdelsen af sammenhængskraft. Også på det organisatoriske niveau i virksomhedssammenhæng er det blevet påvist, at social kapital, bl.a. forstået som at medarbejderne evner at samarbejde baseret på en høj grad af tillid, er befordrerne for produktivitet, innovation og medarbejdernes helbred. I denne lektion introduceres i nærmere for disse centrale begreber: Hvorfra stammer den sociale kapital, hvad er de underliggende mekanismer og hvad kendetegner de (formodede) positive følger/virkninger?

Litteratur

Torpe, Lars (2009) "Politisk kultur – fra civic culture til social kapital", i Kaspersen, L. B. og Loftager, J. (red.) *Klassisk og moderne politisk teori*, Kbh.: Reitzel, kapitel 58, s. 1050-1067.
Torpe, Lars (2013) *Det stærke samfund. Social kapital i Skandinavien*. Kbh.: Frydenlund, kapitel 1, 8 og 10 (kapitel 1 og 8 på Moodle, kapitel 10 til selvkopiering).

Del 22: Varieties-of-capitalism: den private virksomhed som udgangspunktet for offentlig politik

v/Mads Peter Klindt

Formål og indhold

Siden årtusindskiftet har debatten om forskellige kapitalismeformer optaget mange internationale økonomer og politologer. Denne lektion introducerer teorien om varieties of capitalism, der sætter den private virksomhed i centrum for analysen af udviklingen af velfærdsstaten og de offentlige uddannelsessystemer i de rige vestlige demokratier. Vi gennemgår dernæst hvorledes den danske model kan siges at være en hybrid mellem en koordineret markedsøkonomi (der har Tyskland som forbillede) og en liberal markedsøkonomi (der har USA som forbillede).

Litteratur

Hall, P. and Soskice, D. (2001) *Varieties of Capitalism*. New York: Oxford University Press, kap. 1, s. 1-36. Elektronisk publikation på <http://www.people.fas.harvard.edu/~phall/VofCIntro.pdf>
Jensen, C. (2009) *Velfærdsstaten – en introduktion*, Kbh.: Reitzel, kapitel 5, s. 65-81 (Moodle).

Supplerende læsning

Campbell, J.L. and Pedersen, O.K. (2006) "Danmarks institutionelle konkurrenceevne" i *Økonomi & Politik*, vol. 79, nr. 1, s. 3-19.

Del 23: Fra velfærdsstat til konkurrencestat

v/Mads Peter Klindt

Formål og indhold

Formålet med lektionen er at introducere diskussionen om konkurrencestaten, der fulgte Ove Kaj Pedersens bog med samme navn. Nogen ser konkurrencestaten som en videreudvikling af den omfattende danske velfærdsstat. Mere kritiske røster ser i midlertid konkurrencestaten som velfærdsstatens endeligt. På lektionen gennemgås hvorledes reformer af arbejdsmarkedspolitikken og uddannelsessystemet har sat erhvervslivets konkurrenceevne over borgernes velfærd i hierarkiet af policy-mål.

Litteratur

Pedersen, O. K. (2011) *Konkurrencestaten*, Kbh.: Reitzel, kapitel 1, s. 11-31 (Moodle).
Lidegaard, B. (2011) *En fortælling om Danmark i det 20. århundrede*. Kbh.: Gyldendal, s. 431-438.
Hessel, N. (2014) "Solidarisk konkurrence" i *Weekendavisen*, 24. januar (Moodle).

Supplerende læsning

Pedersen, O. K. (2011) *Konkurrencestaten*, Kbh.: Reitzel.

Del 24: Årsager til og konsekvenser af den finansielle og økonomiske krise

v/Per Kongshøj Madsen

Formål og indhold

Formålet er at skærpe jeres opmærksomhed på, hvordan et nyt økonomisk-politisk fænomen som den finansielle og økonomiske krise udfordrer de gennemgåede økonomiske teorier. Indholdet vil fokusere på deres kriseforståelse – generelt såvel som af

den aktuelle økonomiske krise. Afslutningsvis vil den mulige fremtidige udvikling blive diskuteret med udgangspunkt i aktuelle makroøkonomiske analyser.

Litteratur

Hansen, Mogens (red); Jespersen, Jesper; Brøns-Petersen, Otto (2011) *Krisens økonomi*. 2. udg., Kbh.: Gyldendal. Om marxismens, keynesianismen og neoklassisk (neoliberal) teoris behandling af finanskrisen, s. 7-14, 33-36, 51-56, 68-74.

Supplerende læsning

Henvisninger til aktuelle økonomiske rapporter vil blive givet senere.

Projektstyring og projektledelse - Del 1 – 4

v/Karsten Niss

Beskrivelse af forelæsninger, litteratur m.v. bringes på Moodle.

Studieordningens bestemmelser for dette kursus:

Formål

At give den studerende studietekniske redskaber til at forbedre egen læring individuelt og i samarbejde med andre.

At give den studerende praktiske og teoretiske redskaber til styre og lede et projektarbejde, samt i at indgå i et forpligtende samarbejde i et team (gruppe).

Indhold

Kursets udgangspunkt er viden om læring i organisationer – organisationer som systemer, teamdannelse i organisationer samt ledelse og udvikling af team. I tilknytning til kurset skal projektgrupperne gennemføre en række øvelser, ligesom gruppens erfaringer med teamlæring og egen læring skal indgå i P2-projektrapporten.

Der vil være mulighed for at studerende, der har lyst til at arbejde videre med studietekniske færdigheder, individuelt kan tilmelde sig ekstra frivillig undervisning efter P1.

Omfang

Kurset har et omfang på 2 ECTS.

Undervisnings- og arbejdsformer

Forelæsninger kombineret med øvelser.

Læringsmål

Med udgangspunkt i pensum og efter deltagelse i forelæsninger og øvelser er det målet, at den studerende kan

- vælge relevant læsestrategi, afhængig af hvad det læste skal bruges til, og opnå bedre læring
- redegøre for egen læring og teamets læring i et organisatorisk perspektiv
- anvende praktiske redskaber, der forebygger usunde konflikter i teamet i at opstå og udvikle sig
- redegøre for, hvordan kommunikative øvelser har bidraget til gruppens samarbejde
- styre og lede et projektarbejde på et grundlæggende niveau

Vurderingskriterier og prøveform

Kurset indgår i grundlaget for P2-eksamen.

Problemløst metode 1-4

v/ Stine Rasmussen

Formål

At understøtte det problemløstede projektarbejde med særlig henblik på at udvikle færdigheder i at dokumentere, begrunde og afgrænse en problemløsting, samt i at gennemføre en analyse, herunder forholde sig til valg af teori, empiri og metode.

Indhold samt undervisnings- og arbejdsformer

Introduktion til problemløstet projektarbejde via forelæsninger. Projektvejlederen vil følge op på kurset, når det gennemgåede stof skal anvendes i projektarbejdet.

Omfang

Kurset har et omfang på 1 ECTS, svarende til 27 arbejdstimer. 8 timers forelæsninger og 19 timers læsning/forberedelse. Det lærte skal anvendes i projektarbejdet og indgår dermed også i P1 og P2.

Læringsmål

Med udgangspunkt i pensum og efter deltagelse i forelæsninger er det målet, at den studerende kan

- redegøre for, hvad det betyder at dokumentere, begrunde og afgrænse en problemløsting
- forholde sig til, hvad en god problemløsting er på et universitet
- redegøre for forskellen på forskellige problemløstingstyper
- redegøre for, hvad begreberne teori, empiri og analyse betyder
- redegøre for, hvordan man i et projektarbejde kan opbygge en argumentation og komme fra problemløsting til konklusion
- redegøre for forskellen på videnskabelige argumenter og "meneri"

Vurderingskriterier og prøveform

Kurset indgår i grundlaget for projekt-eksamen

Litteratur

Rienecker, Lotte, Peter Stray Jørgensen m.fl.: (2012) *Den gode opgave – håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser*. 4. udgave, Kbh.: Samfundslitteratur.

Rienecker, Lotte (2005) *Problemløsting på de samfundsvidenskabelige uddannelser*. 3. udg., Kbh.: Samfundslitteratur.

Kompendium til forelæsningerne på Fællessemestret. AAU 2014.

Del 1: Problemløsting og problemløstingen

v/ Stine Rasmussen

Formål og indhold

Forelæsningen introducerer til det problemløstede projektarbejde: Hvad er "problemløsting metode" og hvad er et "godt problem"? Hvad karakteriserer projektarbejdet ved AAU? Hvordan ser "det gode projekt" ud i universitetssammenhænge? I forelæsningen sættes særligt fokus på udarbejdelsen af problemløstingen i projektet: Hvad er en problemløsting, og hvilken rolle spiller denne i projektet? Og hvordan problemløsting man? Der introduceres til forskellige typer af problemløstinger, og gives eksempler på problemløstinger fra tidligere projekter på Fællessemestret samt fra efterfølgende semestre på de samfundsvidenskabelige uddannelser.

Litteratur

Rienecker, Lotte; Jørgensen, Peter Stray m.fl. (2012) *Den gode opgave – håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser*. 4. udgave, Kbh.: Samfundslitteratur, kap. 1 (s. 19-51).

Rienecker, Lotte (2005) *Problemløsting på de samfundsvidenskabelige uddannelser*. 3. udg., Kbh.: Samfundslitteratur. Hele bogen læses (40 sider).

Del 2: Teoriens og begrebers rolle i projektet

v/ Stine Rasmussen

Formål og indhold

Med udgangspunkt i projektets problemløsting fokuseres i denne og den følgende forelæsning på, hvordan vi når fra problemløstingen til konklusionen; altså fra spørgsmålet og til svaret i projektet.

Fokus i denne forelæsning er på teorier og begreber, disses funktion og anvendelse i projektet. Vi skal diskutere forskellige typer af teori, hvordan man vælger relevant teori og forskellige måder teori kan anvendes på i projektet. Forelæsningen behandler desuden operationalisering af teori og centrale begreber, dvs. hvordan man konkret bringer teoretiske begreber i anvendelse i projektet. Forelæsningen introducerer desuden begrebet "metode": hvilken rolle spiller metode i projektet, og hvad er et "metodeafsnit"?

Litteratur

Rienecker, Lotte, Peter Stray Jørgensen m.fl.: (2012) *Den gode opgave – håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser*. 4. udgave, Kbh.: Samfundslitteratur, kapitel 9.

De Vaus, David (2001) *Research Design in Social Research*. London: SAGE, kap. 1, (s. 1-8) (i kompendium).

Del 3: Empiri, metode og projektdesign

v/ Stine Rasmussen

Formål og indhold

I denne forelæsning fortsætter vi introduktionen til, hvordan man når fra problemløsting til konklusion i projektet (jf. del 2).

Vi skal diskutere empiri som element i projektarbejdet: Hvad er empiri, hvilke typer empirisk materiale findes, og hvordan kan vi anvende forskellige former for empiri i

projektarbejdet? Vi skal desuden beskæftige os med metodiske aspekter i projektet – bl.a. fokuseres på projektets faglige metoder og projektdesign, og projektdesignfigur introduceres.

Litteratur

Rienecker, Lotte, Peter Stray Jørgensen m.fl.: (2012) *Den gode opgave – håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser*. 4. udgave, Kbh.: Samfundslitteratur, kap. 8.
Riis, Ole (2005) *Samfundsvidenskab i praksis. Introduktion til anvendt metode*. Kbh.: Reitzel, kap. III: Hvordan kan man genbruge eksisterende oplysninger (i kompendium).
Olsen, Poul Bitsch; Pedersen, Kaare (1999): *Problemorienteret projektarbejde – en værktøjsbog*, Roskilde Universitetsforlag, kap. 9 (i kompendium).

Del 4: Analyse og struktur i projektet

v/ Stine Rasmussen

Formål og indhold

I denne forelæsning kigger vi nærmere på analysedelen i projektet: hvad er en analyse, og hvordan laver man én? Hvordan fortolker man sine empiriske resultater eller fund? Og får teorien integreret heri? Hvad er en diskussion, og hvad er forskellen på saglige/faglige argumenter og ”meneri”? Forelæsningen beskæftiger sig desuden med, hvordan man sikrer sammenhængen – den røde tråd – gennem hele projektrapporten; fra problemformulering, til metode/design, teori, empiri, analyse og endelig til konklusionen.

Litteratur

Rienecker, Lotte, Peter Stray Jørgensen m.fl.: (2012) *Den gode opgave – håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser*. 4. udgave, Kbh.: Samfundslitteratur, kap. 10+11.

Praktisk Statistik - Del 1–5

v/Jan Holm Ingemann

Formål

At lære at opstille, læse og forstå statistik på et grundlæggende niveau og forholde sig kritisk til udsagn om faktiske forhold i statistisk materiale. Der introduceres ligeledes til forskellige databaser, hvor den studerende kan finde statistisk materiale til brug i projektarbejdet.

Indhold

Introduktion til de grundlæggende statistiske begreber, man er nødt til at forstå for at kunne forholde sig kritisk til statistisk materiale. Præsentation af udvalgte statistiske databaser, der er tilgængelige via nettet.

Omfang

Kurset har et omfang på 1 ECTS, svarende til 27 arbejdstimer.
10 timers forelæsninger, 2 timers øvelser i projektgruppen, 5 timer til udarbejdelse af øvelsesopgave i projektgruppen, samt 10 timer til læsning/forberedelse.

Undervisnings- og arbejdsformer

Forelæsninger suppleret med skriftlige øvelser.

Læringsmål

Med udgangspunkt i pensum og efter deltagelse i forelæsninger og øvelser er det målet, at den studerende kan

- forholde sig kritisk til statistisk materiale med flere variable.
- hente statistiske data via nettet og opstille en simpel tabel.
- anvende statistik i projektarbejdet.

Vurderingskriterier og prøveform

Kurset indgår i grundlaget for P2-eksamen.

Litteratur

Clement, Sanne Lund; Ingemann, Jan Holm (2011) *Introduktion til praktisk statistik*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.

Larsen, Christian Albrekt *Godt i gang med www.surveybank.aau.dk*. Elektronisk publikation. Søg med Google: Godt i gang med www.surveybank.aau.dk.

Del 1: Introduktion til faget praktisk statistik

v/Jan Holm Ingemann

Formål og indhold

Den første forelæsning er i høj grad introducerende, og vi vil beskæftige os med over-ordnede spørgsmål:

- Hvad er statistik? Hvad er forskellen på deskriptiv og teoretisk statistik? Hvad skal vi lære og med hvilket formål?
- Overblik over kurset og dets indhold samt dets relation til projektarbejde og problemformulering.
- Introduktion til de grundlæggende begreber i deskriptiv statistik, og vi vil diskutere, hvordan kan vi bruge statistik i vores problemformulering bl.a. i forbindelse med dokumentation samt undersøgelse af påstande og udviklingstendenser.

Litteratur

Clement, Sanne Lund; Ingemann, Jan Holm (2011) *Introduktion til praktisk statistik*. Kapitel 1.

Del 2: Læs og forstå statistikken – én variabel

v/Jan Holm Ingemann

Formål og indhold

I denne forelæsning begynder vi på behandlingen af statistisk materiale – i første omgang med en enkelt variabel. Vi skal derfor igennem følgende spørgsmål:

- Hvad er en variabel? Hvordan læser og fortolker vi en tabel med én variabel?
- Hvad er en kontingenstabel, en frekvenstabel mv.?
- Hvilke metoder, teknikker og deskriptive mål har vi til rådighed for at tolke statistik baseret på én variabel?
- Hvor finder vi data? Introduktion til Statistikbanken og Survey-banken.

Litteratur

Clement, Sanne Lund; Ingemann, Jan Holm (2011) *Introduktion til praktisk statistik*. Kapitel 2.
Larsen, Christian Albrekt *Godt i gang med www.surveybank.aau.dk*. (3 s.)
Supplerende forberedelse meddeles via Moodle.

Del 3: Læs og forstå statistikken – to eller flere variable

v/Jan Holm Ingemann

Formål og indhold

I denne forelæsning bliver det lidt mere kompliceret, idet vi nu inddrager flere variable. I sådanne tilfælde er formålet ofte at søge sammenhænge, og derfor skal vi beskæftige os med andre spørgsmål:

- Hvad er hhv. afhængige og uafhængige variable, hvornår er der grundlag for at tolke en sammenhæng, og hvilke forskellige typer af sammenhænge kan vi finde? Disse spørgsmål vil bl.a. blive besvaret ved hjælp af begrebet om kausalitet.
- Hvilke teknikker kan tages i anvendelse for at undersøge sammenhæng? Herunder skal korrelation og signifikans introduceres.

Litteratur

Clement, Sanne Lund; Ingemann, Jan Holm (2011) *Introduktion til praktisk statistik*. Kapitel 3.

Del 4: Teoretisk statistik

v/Jan Holm Ingemann

Formål og indhold

Ved denne forelæsning bevæger vi os fra den beskrivende til den teoretiske statistik som baserer sig på sandsynlighedsteori. Vi vil i den forbindelse behandle spørgsmål som:

- Hvilken betydning har det, at data er baseret på en stikprøve, og hvordan kan vi kvantificere usikkerheden?
- Hvordan kan vi anvende teoretisk statistik som redskab til at undersøge sammenhænge?
- Hvordan kan vi anvende teoretisk statistik som redskab til forudsigelser?

Litteratur

Clement, Sanne Lund; Ingemann, Jan Holm (2011) *Introduktion til praktisk statistik*. Kapitel 5 og 6.

Del 5: Praktisk anvendelse i projektarbejdet

v/Jan Holm Ingemann

Formål og indhold

I denne afsluttende forelæsning skal vi især undersøge den konkrete og praktiske brug af statistik i projektarbejdet fra problemformulering over analyse til konklusion

- Hvordan kan vi benytte statistik som grundlag for analyse, dokumentation og argumentation?
- Hvordan finder vi økonomiske data ved hjælp af Danmarks Statistiks Statistikbank?
- Hvordan finder vi survey-data ved hjælp af Aalborg Universitets Surveybank?
- Endelig giver vi en kort introduktion til vigtige kvalitetskriterier, når vi benytter statistik.

Litteratur

Clement, Sanne Lund; Ingemann, Jan Holm (2011) *Introduktion til praktisk statistik*. Kapitel 4 og 7.

Øvelser

I forbindelse med hver forelæsning (undtagen den første) udleveres en repetitionsopgave. Mellem hver forelæsning er der mulighed for at få vejledning til opgaven. Nærmere information om dette på Moodle.

Hver gruppe skal endvidere aflevere en skriftlig opgave efter kursets afslutning. Til denne opgave kan der også hentes vejledning. Nærmere information om opgave, vejledning og aflevering følger på Moodle.

Tekstanalyse og kildehåndtering – del 1– 5

v/Jacob Jepsen Pedersen og Marie Jull Sørensen

Formål

At give den studerende nogle redskaber til at læse, fortolke og kritisk forholde sig til forskellige typer af tekster og kildemateriale, der anvendes ved analyse af samfundsvidenskabelige problemstillinger (fx videnskabelige artikler og rapporter, statistisk materiale, historiske dokumenter mv.) Kurset skal gøre den studerende i stand til reflektivt at forholde sig til forskellige teksters indhold og kvalitet ved at anvende tekstanalysen til at fortolke, diskutere og vurdere den videnskabelige litteratur.

Indhold

Introduktion til tekstanalyse, kildehåndtering og tekstens/kildens funktion i projekt-rapporten.

Omfang

Kurset har et omfang på 1 ECTS, svarende til 27 arbejdstimer. 8 timers forelæsninger, 2 timers workshop på AUB, 4 timers øvelser i projektgrupper, 5 timer til udarbejdelse af øvelsesopgave i projektgruppen og 8 timer til læsning/forberedelse.

Undervisnings- og arbejdsformer

Forelæsninger suppleret med skriftlige øvelser.

Læringsmål

Med udgangspunkt i pensum og efter deltagelse i forelæsninger og øvelser er det målet, at den studerende kan

- udarbejde noteapparat og litteraturliste korrekt.
- forholde sig kritisk til forskellige typer af tekster ved hjælp af tekstanalytiske redskaber.
- vurdere teksters og udsagns relevans og videnskabelige kvalitet i forhold til deres funktion i projektrapporten.

Vurderingskriterier og prøveform

Kursets del 1-4 indgår i grundlaget for P2-eksamen.

Litteratur

Rienecker, Lotte, Peter Stray Jørgensen m.fl.: (2012) *Den gode opgave – håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser*. 4. udgave, Kbh.: Samfundslitteratur.

Del 1: Introduktion til tekstanalyse

v/Jacob Jepsen Pedersen

Formål og indhold

I første del gives en overordnet introduktion til tekstanalyse – herunder hvad dette indeholder, og hvorledes det er relevant for samfundsfaglig projektskrivning (herunder i tilknytning til jeres P1-projektskrivning). Ligeledes gennemgår vi, hvordan man korrekt udarbejder noteapparat og litteraturliste – samt ser på, hvor grænsen mellem brug af andres tekster og misbrug/plagiering er.

Litteratur

Rienecker, Lotte, Peter Stray Jørgensen m.fl.: (2012) *Den gode opgave – håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser*. 4. udgave, Kbh.: Samfundslitteratur, kapitel 7.

Del 2: Arbejde med forskellige teksttyper

v/Jacob Jepsen Pedersen

Formål og indhold

I anden del lærer du om, hvordan du via forskellige tekstanalytiske tilgange kan benytte dig af og forholde dig til forskellige teksttyper, forskellige steder i projektet. Dette relateres til den opgivne litteratur, der forholder sig til forskellige ”skriftlige dele” af projektet.

Litteratur

Rienecker, Lotte, Peter Stray Jørgensen m.fl.: (2012) *Den gode opgave – håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser*. 4. udgave, Kbh.: Samfundslitteratur, uddrag af kap. 10, s, 269-299.

Del 3: De retlige kilder

v/Marie Jull Sørensen

Formål og indhold

Som en del af rækken af forelæsningerne i kildehåndtering er formålet med denne forelæsning at gøre den studerende i stand til at kunne finde og anvende de retlige kilder i forbindelse med deres projektskrivning.

I et samfundsvidenskabeligt projekt er det ofte relevant at kigge nærmere på de bestemmelser, som regulerer det område, man skriver om. Her skal man blandt andet kunne fortolke og vurdere de retlige kilder i lyset af den baggrund, de har. Forelæsningen indeholder en generel gennemgang af de danske og EU retlige kilder og deres indbyrdes relationer. Forelæsningen giver desuden en anvisning af, hvor kilderne kan findes, og hvordan man anvender dem i projektarbejdet

Litteratur

Oplyses på Moodle umiddelbart før forelæsningen.

Del 4: Teksters anvendelse i projektet

v/Jacob Jepsen Pedersen

Formål og indhold

I fjerde del ser vi videre på, hvordan det tekstanalytiske arbejde konkret kan omsættes i og formidles via projektarbejdet; herunder bl.a. at kilderne kan bruges dokumenterende og argumenterende. Efter forelæsningsen udarbejdes en øvelsesopgave gruppevis, hvilket der ligeledes introduceres til i denne forelæsning. Denne opgave afleveres og vurderes enten accepteret eller ikke accepteret. Yderligere oplysninger herom, bl.a. . tidspunkt for aflevering, følger i forbindelse med kurset og på Moodle.

Litteratur

Rienecker, Lotte, Peter Stray Jørgensen m.fl.: (2012) *Den gode opgave – håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser*. 4. udgave, Kbh.: Samfundslitteratur, kapitel 11.

Supplerende litteratur

Rienecker, Lotte, Peter Stray Jørgensen m.fl.: (2012) *Den gode opgave – håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser*. 4. udgave, Kbh.: Samfundslitteratur, kapitel 12.

Del 5: Kilder til ny viden! Hvordan finder I selv, hvad I skal bruge?

v/Aalborg Universitetsbibliotek (AUB)

Formål og indhold

Kursusgangen giver jer redskaber til selv at finde de forskellige typer af tekster og kildemateriale, der anvendes ved analyse af samfundsvidenskabelige problemstillinger (f.eks. videnskabelige artikler og rapporter, statistisk materiale, historiske dokumenter m.v.) Kursusgangen vil fokusere på, hvad det er, I skal søge efter, og hvordan I gør det.

Litteratur

Der skal ikke læses noget til denne kursusgang.

FF-klubben

Som studerende (eller ansat) ved Fællesmestret kan du blive medlem af FF-klubben (Fællesmestrets Fredags-kaffeklub). Hver fredag afholdes kaffemik fra kl. 8.00-11.45. Du møder op i studentercaféen i Fibigerstræde 2, går hen til anretterkøkkenet, skærer to skiver franskbrød, smører dem, og skænker kaffe i din medbragte kop. Så finder du en plads, og sludrer med de andre, gerne nogen, du ikke kender endnu. Det er svært hyggeligt, og bidrager til at styrke vores fællesskab på 1. semester.

Nu findes der selskabelige foreninger og fredagsbarer på de overbygningsstudier, der er sammen om fællesmestret. Vores klub er ikke en konkurrent til dem, hvor du om eftermiddagen kan træffe ældre studerende på den studieretning, du selv har valgt. I FF-klubben kan du derimod morgen/formiddag møde andre studerende på dit eget semester, og opbygge et større netværk end din projektgruppe. Udover de få dage på RUSkursus kan det være vanskeligt at opbygge kontakter til medstuderende udenfor projektgruppen, selvom man er del af et stort hold, og sidder sammen til forelæsningserne.

Caféen er normeret til 60 personer ad gangen. Der er 8 gange så mange studerende på Fællesmestret. Det er ikke meningen, at man skal føre timelange samtaler her, men at folk siver ind og ud, så en siddeplads forlades efter et kvarters tid. Gode bekendtskaber kan videreudvikles på vejen til forelæsning. Langt de fleste fredage er den ene af storgrupperne optaget af undervisning fra kl. 10.15. Studerende fra denne storgruppe møder så om morgenen. Studerende fra den anden storgruppe møder frem, når den første forlader caféen.

Yderligere information kan findes på Moodle.

